

QOY ƏDALƏT ZƏFƏR ÇALSIN!

"SƏS" qəzeti mənim
üçün ən əziz qəzetdir

İlham Əliyev

SƏS

Qəzet 1991-ci il yanvarın 11-dən çıxır

№ 042 (5514) 3 mart 2018-ci il. "Əlincə" Azərbaycan Xeyriyyə Cəmiyyətinin orqanı. Qiyməti 40 qəpik

Prezident İlham Əliyev yanğın baş verən Respublika Narkoloji Mərkəzinə gələrək vəziyyətlə tanış olub

Nizami Kino Mərkəzində
"Bir ailə" bədii filminin
təqdimatı olub

3

Xocalı soyqırımının
26-cı ildönümü ilə əlaqədar
İtaliya Senatının
kitabxanasında "Ağrı"

kitabının
təqdimatı olub

5

Səlim Müslümov: "Maaş
artımı təqribən 355 min
nəfərə şamil olunacaq"

5

ABŞ-dakı erməni lobbisinin
rəhbərlərindən biri Xocalı
qətliamının Ermənistan
qoşunları tərəfindən törətdiyini
etiraf edib

8

Kazimirovun KVAZİBARIŞIĞI -
erməni işğalçıları üçün
"müqəddəs yazı"

9

Azərbaycanın BMT-yə üzv
qəbul olunmasından 26 il ötür

7

14

"İstəkləri baş
tutmayacaq"

11

UNICEF: yod qıtlığı
yeni doğulan körpələ-
rin beynini zədələyir

16

Türkiyə kuboku:
İstanbul derbisində
qazanan olmadı

3 mart 2018-ci il

Prezident İlham Əliyev yanğın baş verən Respublika Narkoloji Mərkəzinə gələrək vəziyyətlə tanış olub

Martın 2-də Bakı şəhərinin Xətai rayonundakı Respublika Narkoloji Mərkəzində yanğın baş verib. AZƏRTAC xəbər verir ki, Azərbaycan Respublikasının Prezidenti İlham Əliyev dərhal hadisənin baş verdiyi Respublika Narkoloji Mərkəzinə gələrək vəziyyətlə tanış olub.

Aidiyyəti qurumların rəhbərləri yanğının başvermə səbəbləri və nəticələri barədə dövlətimizin başçısına məlumat verdilər.

Respublika Baş Prokurorluğunun, Fövqəladə Hallar, Daxili İşlər və Səhiyyə nazirliklərinin birgə məlumatına əsasən, yanğın martın 2-də saat 06.10-da beş korpusdan ibarət Respublika Narkoloji Mərkəzinin bir

korpusunda baş verib.

Hadisə yerinə dərhal Fövqəladə Hallar Nazirliyinin Dövlət Yanğından Mühafizə Xidmətinin canlı qüvvəsi, texnikası, Səhiyyə Nazirliyinin Təcili Tibbi Yardım xidmətləri, prokurorluq və daxili işlər orqanlarının əməkdaşları cəlb edilib. Ərazinin mühafizəsi və xilasedicilərin maneəsiz fəaliyyəti Daxili İşlər Nazirliyinin Əlahiddə Çevik Polis Alayının və Xətai Rayon Polis İdarəsinin əməkdaşları tərəfindən təmin olunub. Operativ surətdə həyata keçirilən tədbirlərlə korpusda olan 55 nəfərdən 30-u xilas edilib, onlardan 3-ü Səhiyyə Nazirliyinin Respublika Toksikologiya Mərkəzinə yerləşdirilib. Yanğın saat 08:30-da söndürülüb. Hadisə yerinin müayinəsi zamanı 25 nəfərin cəsədi aşkar edilib. Fakt üzrə Baş Prokurorluq tərəfindən dərhal cinayət işi başlanılıb, həmçinin Baş Prokurorluğun, Daxili İşlər və Fövqəladə Hallar nazirliklərinin təcrübəli əməkdaşlarından ibarət istintaq-əməliyyat qrupu yaradılıb. İlkən araşdırmaların nəticələrinə görə yanğın binanın elektrik şəbəkəsində yaranan nasazlıq səbəbindən baş verib.

Dövlətimizin başçısı hadisənin nəticələrinin tez bir zamanda aradan qaldırılması və yanğının səbəblərinin araşdırılması ilə bağlı təxirəsalınmaz tədbirlərin görülməsi ilə əlaqədar müvafiq tapşırıqlarını verdi.

Rəsmi xronika

Prezident İlham Əliyev bitkiçilikdə intensiv inkişafın təmin edilməsi sahəsində əlavə tədbirlər haqqında Sərəncam imzalayıb.

* * *

Prezident İlham Əliyev Respublika Narkoloji Mərkəzində baş vermiş yanğınla əlaqədar Dövlət Komissiyasının yaradılması haqqında Sərəncam imzalayıb.

* * *

Rusiya Federasiyasının Prezidenti Vladimir Putin Azərbaycan Prezidenti İlham Əliyevə başsağlığı verib. Başsağlığında deyilir: "Hörmətli İlham Heydər oğlu. Bakı şəhərindəki Respublika Narkoloji Mərkəzində baş vermiş yanğının faciəli nəticələri ilə əlaqədar dərin hüznə başsağlığımı qəbul edirəm. Xahiş edirəm, həlak olanların ailələrinin dərdlərinə şərik olduğumu və onlara səbir dilədiyimi, bütün zərərçəkənlərin isə tezliklə sağlamlarını arzuladığımı bildirəsiniz".

* * *

Türkiyənin Baş naziri Binəli Yıldırım Azərbaycan Prezidenti İlham Əliyevə başsağlığı verib. Başsağlığında deyilir: "Hörmətli Prezident. Bakıda müalicə mərkəzində baş verən yanğında çox sayda Azərbaycan vətəndaşının həlak olması xəbərini böyük kədər hissi ilə qarşıladım. Xalqım, hökumətim adından və şəxsən öz adımdan həlak olanlara Allahdan rəhmət, yaralananlara şəfa diləyirəm. Qardaş Azərbaycanın kədərini ürəyimizin ən dərinliyində hiss edirik. Fürsətdən istifadə edib, Sizə cansağlığı, qardaş Azərbaycan xalqına rifah diləyirəm".

* * *

Qazaxıstan Prezidenti Nursultan Nazarbayev Azərbaycan Prezidenti İlham Əliyevə başsağlığı verib. Başsağlığında deyilir: "Hörmətli İlham Heydər oğlu. Bakı şəhərində yanğın nəticəsində çoxsaylı insanın həlak olması barədə xəbəri dərin hüznə qarşıladım. Qardaş Azərbaycan xalqının dərdinə şərik olduğumu bildirir, həlak olanların doğmalarına və yaxınlarına öz adımdan və Qazaxıstan xalqı adından başsağlığı verirəm. Xəsarət alanların tezliklə sağlamlarını arzu edirəm".

Prezident İlham Əliyev Bakı Şəhər İcra Hakimiyyətinin başçısına və səhiyyə nazirinə həlak olanların ailə üzvlərinə kömək göstərilməsi və zərərçəkənlərə təcili olaraq lazımı tibbi yardım edilməsi ilə bağlı göstərişlər verdi. Həyata keçirilən tədbirlər Azərbaycan Prezidentinin şəxsi nəzarətindədir.

Nizami Kino Mərkəzində “Bir ailə” bədii filminin təqdimatı olub

Martın 1-də Nizami Kino Mərkəzi və “Ədibin Evi”nin təşkilatçılığı ilə Mir Cəlal Paşayevin 110 illik və Qara Qarayevin 100 illik yubiley-ləri münasibətilə Azərbaycan mədəniyyətinin bu görkəmli xadimlərinin birgə ərsəyə gətirdiyi “Bir ailə” bədii filminin təqdimat mərasimi keçirilib. AZƏRTAC xəbər verir ki, Azərbaycan Respublikasının Birinci vitse-prezidenti Mehriban Əliyeva, Heydər Əliyev Fondunun vitse-prezidenti Leyla Əliyeva mərasimdə iştirak ediblər.

Azərbaycan kinosunun tarixi xalqımızın salnaməsidir

xalqının qonaqpərvərliyindən, fədakarlığından bəhs edirdi. Amma ssenaridə partiya fəallarının məənəviyyət moizələrinə, nitqlərinə yer verilməmişdi... Məsələnin kökündə həm də Azərbaycana qarşı müstəmləkəçi və qısqanc baxış dayanırdı. Elə Bakıya Qəhrəman şəhər adı verilməməsinin də səbəbi bu idi...

Film vahid süjet xətti ilə bir-birinə bağlı olan üç novelladan ibarətdir. Ekran əsərinin süjeti cəbhədə olan azərbaycanlı tankçı Nəcəf birgünlük məzuniyyət zamanı aşığı Katya adlı rus qıza məhəbbəti ətrafında qurulub. Belə ki, əsgər yoldaşı yaxınlıqdakı şəhərdə tanış-bilişi olmayan Nəcəfə öz ev ünvanını verir. Nəcəf isə ünvanı səhv salır, başqa ailənin qapısını döyür. Ailə onun səhv gəldiyini bilsə də, üzünə vurmur, mehribanlıqla qarşılayır. Bir gündə Nəcəflə ailənin qızı Katya arasında sevgi bağı yaranır. Katya rolunu Lyubov Orlova, Nəcəf rolunu isə görkəmli aktyor Xosrov Məlikov ifa edib.

Filmin nümayişindən əvvəl çıxış edən “Ədibin Evi”nin nümayəndəsi Elnur İmanbəyli bu mədəniyyət ocağının gördüyü işlərdən söz açıb. Deyib ki, son bir ildən artıq müddətdə “Ədibin Evi”nin fəaliyyətinin çox vacib bir hissəsini görkəmli ədib və alim Mir Cəlalın ədəbi və elmi irsinə dair materialları toplamaq təşkil edib. Bu məqsədlə “Ədibin Evi” Milli Arxiv İdarəsi, Milli Kitabxana ilə çox sıx işləyərək Mir Cəlalın səs yazılarını, əlyazmalarını bir araya gətirib oxucular və tədqiqatçılar üçün əlçatan etməyə çalışır. Bugünkü tədbir də bu mənada önəm daşıyır. Çünki Mir Cəlalın ssenari müəllifi olduğu “Bir ailə” filmi yenidən ictimaiyyətə təqdim edilir.

Azərbaycan Respublikası Kinematografçılar İttifaqının icraçı katibi, Əməkdar İncəsənət Xadimi Cəmil Quliyev ekran əsərinin ölkəmizə qaytarılması və bərpa edilməsi barədə danışıb. Ümummilli lider Heydər Əliyevin ötən əsrin 70-ci illərinin ortalarında kinematografçılarla görüşündə “Azərbaycan kinosunun tarixi xalqımızın salnaməsidir” fikrini xatırladan Cəmil Quliyev “Bir ailə” filmi bu gün bu salnaməni yaradan və yaşadan ekran əsəri kimi seçiyələndirib. O deyib: “Bu il “Bir ailə” filminin 75 illik yubileyidir. Bu yubiley çox əlamətdar bir dövrə düşür. Bu il biz görkəmli ədib, alim, istedadlı pedaqoq Mir Cəlal Paşayevin 110, böyük bəstəkar Qara Qarayevin 100, həmçinin Azərbaycan kinosunun 120 illik yubileylərini qeyd edirik. Bu tədbirlərlə bağlı Azərbaycan Respublikası Prezidenti İlham Əliyev müvafiq sərəncamlar imzalayıb”.

Fransa kinematografiyasının görkəmli

xadimi Anri Lanqlanın “Filmlərin taleyi insanların taleyinə bənzəyir. Hər bir yaradılan filmin üzərində zamanın izi qalır. Filmə yanaşarkən ona zamanın prizmasından baxmaq lazımdır” fikrini xatırladan Cəmil Quliyev “Bir ailə” filminin də bu qəbildən olduğunu söyləyib.

Bildirilib ki, film 2008-ci ildə akademik Nərgiz Paşayevanın təşəbbüsü ilə bərpa olunub. Azərbaycan Mədəniyyət və Turizm Nazirliyinin köməyi ilə Rusiyadan gətirilmiş bu ekran əsəri hazırda Dövlət Film Fondunda saxlanılır.

Filmin çəkilişləri çox çətin dövrdə, ikinci Dünya müharibəsi illərində aparılıb. O zaman sovet rejissorları Qriqori Aleksandrov və Aleksandr İvanov Bakıya gəlmişdilər. Bakı Kinostudiyasında üç film - “Xəzər dənizçiləri” sənədli filmi, “Bir ailə” və “Sualtı qayıq T9” bədii filmləri çəkildi. Əfsuslar olsun ki, bu filmlərin ekranlara çıxmasına qadağa qoyuldu. Çünki bu filmlərdə Azərbaycan xalqının şücaəti, qəhrəmanlığı, Böyük Vətən müharibəsində qələbə qazanmaq naminə misilsiz xidmətləri tərənnüm olunurdu. Təbii ki, bu, Moskvada, Kremldə əyləşənlərin xoşuna gəlməmişdi. Ona görə də bu filmlərə qadağa qoyuldu.

“Bir ailə”nin əsas qəhrəmanı Azərbaycan xalqıdır

Filmin çox cəsarətli ekran əsəri olduğunu vurğulayan Cəmil Quliyev deyib: “Bu filmə heç bir şüar yoxdur. Filmin əsas qəhrəmanı Azərbaycan xalqı, onun fədakar övladlarıdır. Ekran əsərində çox maraqlı qadın

sürətləri də var. Onlar Azərbaycan qadınının vətənpərvərliyini, gücünü əks etdirir. Filmin bütün dramaturji quruluşu və bədii təsviri Mir Cəlal Paşayevin rəhbərliyi altında həyata keçirilib”.

Diqqətə çatdırılıb ki, bu filmə ilk dəfə Azərbaycan kinosunda kinosimfonizmdən istifadə olunub. Burada musiqi ilə təsvirin vəhdəti tamaşaçıni heyran qoyur. “Sənət ölməzdir. Azərbaycan kinosunun uğuru olan bu filmin yenidən bərpa olunması və ekranlara çıxması sənətin ölməzliyinin təsdiqidir”, - deyərək Cəmil Quliyev vurğulayıb. Sonra filmin nümayişi oldu.

1943-cü ildə Bakı Kinostudiyası tərəfindən çəkilmiş bu film ikinci Dünya müharibəsində faşizm üzərində qazanılan qələbədə Azərbaycan neftinin rolundan və xalqımızın vətənpərvərliyindən bəhs edir. Filmin ssenari müəllifi Mir Cəlal Paşayev, bəstəkarı Qara Qarayev, rejissorları Rza Təhmasib, Mikayıl Məmmədov və Qriqori Aleksandrovdur. Rollarda Xosrov Məlikov, Mərzyyə Davudova, Lyubov Orlova, Hökümə Qurbanova, Mirzə Babayev və digərləri çəkiliblər. Film bəstəkar Qara Qarayevin kinoda ilk işidir.

Sovet arxivlərindən tapılan sənəddə filmə qadağa qoyulması ilə bağlı yazılıb: “Bir ailə” kinofilmdə Böyük Vətən müharibəsi və həmin müharibədə Kommunist Partiyasının rolu kifayət qədər əks olunmayıb... Səbəb aydındır: Mir Cəlal Paşayev öz ssenarisində göstərirdi ki, müharibənin bütün yükü sadə xalqın üzərinə düşür. O, öz çörək payını da müxtəlif millətlərin Bakıya təxliyə edilmiş nümayəndələri ilə bölüşən Azərbaycan

Naməlum şedevr

Sovet kinosunun ulduzlarından biri Lyubov Orlova xatırlayırdı: “Bakı qaçqınlarla dolu idi, almanlar isə artıq Kırımı, Rostovu alıb Qafqazın üzərinə yeriyirdilər. Biz isə Bakı Kinostudiyasından çıxmayaq gecə-gündüz çəkiliş aparırıq”.

Kinoşünas Aydın Kazımzadə “Azərbaycan kinematografçılığı” kitabında filmə bağlı belə bir maraqlı faktı qeyd edib: “Çəkiliş zamanı səhnələrdən birində tankın partladılması lentə alınmalı idi. Rejissorun və Orlovanın xahişi ilə çəkiliş meydançasına hərbi hissədən tank gətirildi. Tankın çəkilişdən sonra hərbi hissəyə qaytarılacağı deyildi. Partlayış saxta olmalı, səhnəni müxtəlif nöqtələrdən dörd kamera çəkməli idi. Amma tank həqiqətən partlayır. Həyəcan signalı verilir və partlayış səsinə yaxınlıqda yerləşən hərbiçilər gəlirlər. Bir göz qırpmında çəkiliş meydanı əhatəyə alınır. Partlayış vaxtı dörd kameradan üçü işləmir. Çünki partlayışdan şok yaşayan operatorlar kameranı işə sala bilmirlər. Yalnız operator Koretski özünü itirməyib və çəkiliş davam etdirib. Beləliklə, cəbhəyə göndəriləcək tank məhv olub...”

Tanınmış kinoşünas Ayaz Salayev filmə bağlı fikirlərini jurnalistlərlə bölüşərkən deyib: “Bir ailə” filmi naməlum şedevrdir. Bu, Azərbaycan kinosunda ilk filmidir ki, müstəqilliyin ab-havası duyulur. Bu da Mir Cəlal Paşayevin ssenarisi əsasında reallaşmış. “Bir ailə” Azərbaycanın son dərəcə ləyaqətli övladlarının ikinci Dünya müharibəsində əvəzsiz rolundan bəhs edən filmidir. Bu gün bu filmin üzə çıxması çox əhəmiyyətlidir”.

3 mart 2018-ci il

Azərbaycan idmanı yüksəliş dövrünü yaşayır

5 Mart Azərbaycanda Bədən Tərbiyəsi və İdman Günü kimi qeyd olunur

İdman və bədən tərbiyəsi hər bir ölkənin beynəlxalq aləmdə tanınması, nəslin sağlam inkişafı üçün önəmli vasitələrdən biri olduğundan, bu sahəyə dövlət tərəfindən böyük diqqət ayrılıb. Azərbaycan dövləti idmanın, xüsusilə də, Olimpiya Hərəkətinin inkişafına xüsusi diqqət yetirir. Azərbaycan Prezidenti İlham Əliyevin idmançıların qayğı və problemləri ilə yaxından maraqlanması ölkədə idmanın kütləviləşməsinə, gənc nəslin bu sahəyə sürətli axınına şərait yaradıb. Azərbaycanın idman sahəsində qazandığı nailiyyətlər, dünya və Avropa çempionatlarında idmançılarımızın qazandığı medallar və mükafatlar ölkəmizin beynəlxalq idman təşkilatlarında da mövqeyinin xeyli güclənməsinə səbəb olub. Azərbaycan dünyaya əsl idman ölkəsi kimi tanınıb. Azərbaycanın idman hərəkətinin ölkəmizdə belə vüsət aldığı bir gündə ölkəmizdə 5 Mart Bədən Tərbiyəsi və İdman Günü kimi qeyd edilir. Bu tarix Azərbaycan Respublikasının Prezidenti İlham Əliyevin "Bədən tərbiyəsi və idman günü"nin təsis edilməsi haqqında 2005-ci il 4 mart tarixli Sərəncamına əsasən qeyd edilir. Azərbaycanda Bədən Tərbiyəsi və İdman Günü'nün martın 5-də qeyd olunması təsadüfi deyil.

Məhz 1995-ci il martın 5-də Ulu Öndər Heydər Əliyev Bakı İdman Sarayında dünya və Avropa çempionatlarının qalibləri və mükafatçıları ilə görüşüb, İdman Fondunu təsis edib, bədən tərbiyəsi və idmanın inkişafında yeni strategiyanın təməlini qoyub.

BU GÜN ÖLKƏMİZDƏ 43 OLİMPIYA İDMAN MƏRKƏZİ YARADILIB

Bu gün ölkəmizdə mövcud olan idman hərəkəti beynəlxalq idman ictimaiyyətinin və idman federasiyalarının həvəslə ən mötəbər yarışlarını ölkəmizə həvalə etməsinə dəlalət edir. Bakıda beynəlxalq idman yarışlarının yüksək səviyyədə təşkili Azərbaycanın bu sahədə dünya liderləri sırasında olduğunu göstərir. Buna son 14 ildə Azərbaycanın dünyada ən sürətli templərlə inkişaf edən ölkəyə çevrilməsi imkan verib. Bakıda və bütövlükdə, Azərbaycan-

da idman infrastrukturunun yaradılması istiqamətində böyük işlər görülüb. Bakı Olimpiya Stadionu, Tofiq Bəhramov adına Respublika Stadionu, Bakı Su İdmanı Sarayı, Bakı İdman Sarayı, "Baku Crystal Hall", Bakı Tennis Akademiyası, Heydər Əliyev adına İdman Arenası, "Bakcell Arena", Bakı Atıcılıq Mərkəzi, Bakı Ekspo Mərkəzi və digərlər idman kompleksləri müxtəlif növ yarışların keçirilməsinə imkan verir. İndi, nəinki paytaxt Bakıda, demək olar ki, ölkəmizin bütün bölgələrində müasir Olimpiya İdman Kompleksləri fəaliyyət göstərir. Bir-birinin ardınca istifadəyə verilən Olimpiya İdman Kompleksləri bölgə idmanının inkişafında da mühüm rol oynayır. Hazırda bir çox rayonda belə gözəl idman kompleksləri inşa olunmaqdadır. Bu proqram davamlı şəkildə icra olunur. Bu günə qədər bölgələrdə 43 Olimpiya İdman Mərkəzi yaradılıb. Hələ də bölgələrdə Olimpi-

ya idman mərkəzlərinin tikintisi davam etdirilir. Bu il dövlət büdcəsində bölgələrdə üç mərkəzin tikintisi nəzərdə tutulur.

TƏKÇƏ 2017-Cİ İLDƏ AZƏRBAYCAN İDMANÇILARI BÜTÜN BEYNƏLXALQ YARIŞLARDA 851 MEDAL QAZANIBLAR

Son 14 il ərzində, Azərbaycanda 300-ə yaxın beynəlxalq səviyyəli idman tədbirinin yüksək səviyyədə keçirilməsi də bunu sübut edir. Dünyanın idman ictimaiyyətinin diqqətini çəkən Azərbaycanda - paytaxt Bakıda irimiqyaslı yarışlar yüksək səviyyədə təşkil olunur. Yeniyyətme cüdoçuların Avropa çempionatı, bədii gimnastika üzrə 27-ci dünya çempionatı, sərbəst güləş və yunan-Roma güləşi üzrə 24-cü dünya çempionatı, görmə qüsurlu paralimpiyaçı cüdoçular arasında Avropa çempionatı, bədii gimnastika üzrə 25-ci Avropa çempionatı, qılıncoynatma üzrə gənclər və kadetlər arasında dünya çempionatı, gənclər arasında boks üzrə dünya çempionatı və s. keçirilib. Bu yarışların Azərbaycanda keçirilməsi inkişaf etmiş bir dövlət olaraq, hər bir sahədə olduğu kimi, idmanda da ölkəmizə böyük imic qazandırır. İlk Oyunlarının Bakıda keçirilməsi də böyük nailiyyət oldu. "Bakı-2015" ilk Avropa oyunlarının qədim tarixə, zəngin mədəniyyətə və adət-ənənələrə, yüksək tolerantlıq mühitinə və qonaqpərvərliyə malik olan Azərbaycanda keçirilməsinin əhəmiyyəti danılmazdır. "Bakı - 2015" Birinci Avropa Oyunlarının yüksək səviyyədə təşkil olunması və tarixi qələbənin qazanılması gələcəkdə ölkəmizdə daha möhtəşəm idman tədbirlərinin keçirilməsi üçün yeni perspektivlər açdı, oyunlarda 21 qızıl, 15 gümüş, 20 bürünc medal qazanılması Azərbaycanda yeni güclü gənc idmançılar nəslinin formalaşmasının təzahürüdür. İslam Həmrəyliyi Oyunlarında Azərbaycan idmançılarının qələbələri də yaddaqalan ol-

du. Bu idman, dostluq və qardaşlıq bayramına çevrilən oyunlar bir daha Azərbaycanın gücünü göstərdi. Azərbaycan 2015-ci ildə Avropa Oyunlarında ikinci, 2017-ci ildə İslam Həmrəyliyi Oyunlarında isə birinci yərə layiq görüldü. Təkcə 2017-ci ildə Azərbaycan idmançıları böyük qələbələrlə bütün beynəlxalq yarışlarda 851 medal qazanmışlar ki, onlardan 347-si qızıl medalıdır. Bu, idmanın dinamik inkişafda olduğunu göstərir. Azərbaycan Prezidenti İlham Əliyevin vurğuladığı kimi, "Ölkəmizdə keçirilmiş bir çox beynəlxalq yarışlar, artıq Azərbaycanı bütün dünya idman ictimaiyyətinə çox dinamik inkişaf edən, müasir, güclü dövlət kimi təqdim etdi və bunun nəticəsidir ki, bizim nümayəndələrimiz indi Avropanın idman ailəsində də yüksək vəzifələr tuturlar".

Görülən işlər və həyata keçirilən tədbirlər Azərbaycanın düzgün inkişaf yolu tutduğunu sübut edir. Azərbaycan təkcə Avropaya deyil və bütün dünyaya nəyə qadir olduğunu nümayiş etdirir. Zəngin və güclü idman ənənələri, peşəkar təşkilatçılıqla dünya idman ailəsində söz və nüfuz sahibi olan Azərbaycan daha bir neçə mötəbər idman yarışına ev sahibliyi edəcək. Hazırda paytaxtımız "Formula-1" yarışlarının keçirməyə hazırlaşır. 2020-ci ildə isə futbol üzrə Avropa çempionatının final mərhələsinin oyunlarına ev sahibliyi edəcək.

Bütün bu uğurlar onu göstərir ki, hazırda Azərbaycan idmanı inkişafının ən yüksək dövrünü yaşayır. Azərbaycan idmanının bugünkü inkişaf səviyyəsi gənc nəslin fiziki və mənəvi cəhətdən sağlam yetişməsinə daim diqqət mərkəzində saxlayan Prezident İlham Əliyevin bu sahəyə göstərdiyi yüksək diqqət və qayğının göstəricisidir. Məhz bu diqqət və qayğı Azərbaycanın qarşıdakı illərdə idmanda daha böyük uğurlara imza atacağını deməyə əsas verir.

Nəzakət ƏLƏDDİNQIZI

Xocalı soyqırımının 26-cı ildönümü ilə əlaqədar İtaliya Senatının kitabxanasında "Ağrı" kitabının təqdimatı olub

Xocalı soyqırımının 26-cı ildönümü ilə əlaqədar İtaliya Senatının kitabxanasında israili müəlliflər Əmir və Arye Qutun İtaliyada "Sandro Teti Editore" nəşriyyat evi tərəfindən italyan dilinə dərc olunmuş "Ağrı" (Il Dolore) bədii-sənədli romanının təqdimatı keçirilib.

AZƏRTAC xəbər verir ki, İtaliya-Azərbaycan Parlamentlərarası Dostluq Assosiasiyasının təşəbbüsü və Azərbaycanın İtaliyadakı səfirliyi, Bakı Beynəlxalq Multikulturalizm Mərkəzi və "Sandro Teti Editore" nəşriyyat evinin birgə təşkilatçılığı ilə keçirilmiş tədbirdə İtaliya parlamentinin, dövlət qurumlarının, Romada akkredite olunmuş diplomatik korpusun, İtaliyanın elmi-akademik, intellektual, mədəniyyət dairələrinin, dini icma təşkilatlarının, kütləvi informasiya vasitələrinin nümayəndələri, azərbaycanlı tələbələr iştirak ediblər.

Tədbiri açan "Sandro Teti Editore" nəşriyyat evinin və Bakı Beynəlxalq Multikulturalizm Mərkəzinin İtaliya nümayəndəliyinin rəhbəri Sandro Teti "Ağrı" kitabının italyan dilində nəşr edilməsində məqsədin Azərbaycanın multikultural ənənələri, eyni zamanda, Azərbaycan xalqının məruz qaldığı, bəşəriyyətin müasir tarixinin ən qanlı səhifələrindən olan Xocalı faciəsi barədə İtaliya ictimaiyyətinin məlumatlandırılması olduğunu deyib və kitab barədə məlumat verib.

İtaliya parlamentində İtaliya-Azərbaycan Parlamentlərarası Dostluq Assosiasiyasının sədri, Senatın müdafiə komissiyasının sədr müavini senator Sercio Divina uzun illərdir ki, Ermənistanın Azərbaycana qarşı hərbi təcavüzünün, Azərbaycan torpaqlarının işğalının davam etdiyini, etnik təmizləmə nəticəsində qaçqın və məcburi köçkün düşmüş azərbaycanlıların öz torpaqlarına qayıtmaqdan məhrum edildiyini bildirib. O, BMT-nin Təhlükəsizlik Şurasının müvafiq qətnamələrini xatırladaraq bu təcavüzün dayandırılması, Azərbaycanın ərazi bütövlüyünün bərpası, Xocalı soyqırımını qurbanlarının ədalətə qovuşması üçün dünya ictimaiyyətinin öz səsini daha yüksək səndə söyləməsinə ehtiyac olduğunu deyib.

Azərbaycanın İtaliyadakı səfiri Məmməd Əhmədov Azərbaycan xalqının zən-

gin multikultural ənənələrə, yüksək qonaqpərvərlik xüsusiyyətlərinə malik olduğu, bəşəri dəyərlərin qorunmasına vacib töhfələr verdiyi halda tarixən haqsızlıqlarla və ədalətsizliklərlə üzləşdiyini bildirib. O, Ermənistanın Azərbaycana qarşı hərbi təcavüzü, etnik təmizləməyə məruz qalan bir milyondan çox azərbaycanlının öz yurd-yuvalarından didərgin salınması və dinc azərbaycanlı əhaliyə qarşı müharibə cinayətləri, o cümlədən Xocalı soyqırımının törədilməsi və bütün bunları törədən Ermənistanın qarşı təzyiqlə göstərilməməsinin ikili standartların bariz nümunəsi olduğunu deyib. Ədalətin bərpa olunması, təcavüzün dayandırılması və bu kimi cinayətlərin təkrarlanmaması üçün "Xocalıya ədalət!" beynəlxalq təbliğat-təşviqat kampaniyasının əhəmiyyətindən danışan səfir "Ağrı" bədii-sənədli romanının bu xüsusda dəyərli mənbə olduğunu deyib. Kitabın müəllifləri olan Əmir və Arye Quta təşəkkürünü bildiren səfir bu nəşrin münaqişə ilə bağlı həqiqətlərin və Azərbaycan xalqının üzləşdiyi ədalətsizliyin İtaliya ictimaiyyətinə çatdırılmasında yardımçı olacağına ümid etdiyini deyib. Səfir bu il İtaliyanın ATƏT-ə sədrliyinin Ermənistan-Azərbaycan münaqişəsinin nizamlanmasına töhfə verməklə bağlı Azərbaycan tərəfinin gözləntilərinə də toxunub.

Azərbaycan Respublikası Prezidenti Administrasiyasının millətlərarası münasibətlər, multikulturalizm və dini məsələlər şöbəsinin müdiri Etibar Nəcəfov "Ağrı" kitabının və əsərdə göstərilən faktların Xocalı soyqırımını ilə bağlı həqiqətlərin işıqlandırılması baxımından mühüm əhəmiyyətə malik olduğunu bildirib. Ermənistanın Azərbaycana qarşı hərbi təcavüzü və onun nəticələri barədə məlumat verən Etibar Nəcəfov bu təcavüz

nəticəsində Azərbaycanın beynəlxalq səviyyədə tanınmış ərazilərinin 20 faizinin işğal olduğunu, 1 milyondan çox azərbaycanlının qaçqın və məcburi köçkün vəziyyətinə düşdüyünü vurğulayıb. O, Xocalıda baş vermiş soyqırımının Ermənistan qoşunlarının dinc azərbaycanlı əhaliyə qarşı törət-

diyi cinayətlərin kulminasiya nöqtəsi olduğunu deyib, bu soyqırımının pislənməsinin və onu törədənlərin cəzalandırılmasının vacibliyini bildirib. Bu xüsusda, "Xocalıya ədalət!" beynəlxalq kampaniyası, bir sıra ölkələrin qanunvericilik orqanları, eləcə də bu yaxınlarda Avropa Parlamenti tərəfindən qəbul edilmiş sənədlərə toxunan şöbə müdiri bütün bunların Xocalı həqiqətlərinin dünya ictimaiyyətinə çatdırılması nöqtəyini nəzərdən əhəmiyyətini bildirib. Etibar Nəcəfov təqdim olunan kitabın, həmçinin Azərbaycanda multikultural ənənələrin qorunub saxlanması və yüksək toleranqlıq mühitinin mövcudluğundan da bəhs edildiyini deyib, Azərbaycan dövlətinin bu sahədə apardığı uğurlu siyasətdən söz açıb.

"Ağrı" bədii-sənədli romanının həmmüəllifi olan Arye Qut əsərin yazılması səbəbləri haqqında danışaraq, əsas məqsədin dünya ictimaiyyətinə Ermənistan silahlı qüvvələri tərəfindən Dağlıq Qarabağın işğalı və ötən əsrin ən dəhşətli etnik təmizləmələrindən biri olan, 1992-ci il fevralın 26-da Xocalıda dinc azərbaycanlı əhalinin məruz qaldığı soyqırımını haqqında geniş məlumat vermək olduğunu bildirib. O, əsərin real hadisələrə, Xocalı qətləmini yaşamış şahidlərin söylədikləri faktlara əsaslandığını bildirərək, kitabda Ermənistanın Azərbaycan xalqına qarşı törətdiyi qətləmi, vəhşilikləri və digər cinayətlərin üzə çıxarılması və günahkarların cəzalandırılması üçün çağırış edildiyini diqqətə çatdırıb. İsrail vətəndaşı olmasına baxmayaraq, Azərbaycanda doğulduğunu və Azərbaycanı da öz doğma vətəni kimi sevdiyini bildiren həmmüəllif bu səbəbdən Xocalı şəhərində törədilmiş qanlı soyqırım aktının özünün şəxsi ağrı-acısı, şəxsi faciəsi olduğunu qeyd edib. Arye Qut monoetnik ölkə olan Ermənistandan fərqli olaraq, Azərbaycanda daim müxtəlif mədəniyyətlərə və dinlərə məxsus insanların dinc yanaşmasıyla yaşadıqlarını, ölkədə multikultural dəyərlərə hər zaman hörmət edildiyini və qorunub saxlanıldığını bildirərək, romanın qəhrəmanları vasitəsilə yehudilər və azərbaycanlıların da oxşar tarix və taleyə malik qardaşları kimi həmişə birgə yaşadıqlarını bildirib. O, Azərbaycanda heç vaxt təqib, qırğın və antisemitizm faktlarının olmadığını, multikulturalizmin və toleranqlığın həyat tərzi olduğunu vurğulayıb.

Sonda tədbirin bədii hissəsi çərçivəsində "Xocalıya ədalət!" beynəlxalq təbliğat-təşviqat kampaniyasına dəstək olaraq kinorejissor Vaqif Mustafayev çəkdiyi "Dərdimi çəkərəm" filmi nümayiş olunub, habelə aktrisa Olqa Mazzinanın ifasında "Azərbaycan şairələrinin antologiyası" kitabından Qarabağdan olan azərbaycanlı şairələrin şeirləri səsləndirilib.

"Ağrı" əsərindəki faktlar Xocalı soyqırımını ilə bağlı həqiqətlərin dünyaya çatdırılması baxımından mühüm önəmə malikdir

İtaliya Senatının kitabxanasında israili müəlliflər Əmir və Arye Qutun "Ağrı" bədii-sənədli romanının təqdimatı Heydər Əliyev Fondunun vitse-prezidenti Leyla Əliyevanın təşəbbüsü ilə həyata keçirilən "Xocalıya ədalət!" kampaniyası çərçivəsində reallaşmış. Bu əsər Xocalı soyqırımını ilə bağlı həqiqətlərin İtaliya və dünya ictimaiyyətinə çatdırılması baxımından mühüm önəm kəsb edir.

Bu fikirləri AZƏRTAC-a müsahibəsində Azərbaycan Respublikası Prezidenti Administrasiyasının millətlərarası münasibətlər, multikulturalizm və dini məsələlər şöbəsinin müdiri Etibar Nəcəfov bildirib.

Şöbə müdiri bu romanın gələcəkdə digər dillərə də tərcümə olunmasının əhəmiyyətini qeyd edib. O, nəşrdə, həmçinin Azərbaycanda multikultural ənənələrin qorunub saxlanması və yüksək toleranqlıq mühitinin mövcudluğundan da bəhs edildiyini söyləyib.

Səlim Müslümov: "Maaş artımı təqribən 355 min nəfərə şamil olunacaq"

Təhsil, səhiyyə, sosial təminat, elm və elmi tədqiqat müəssisələrində çalışan, əməkhaqları dövlət büdcəsindən maliyyələşən bütün vətəndaşlarımızın maaşları martın 1-dən 10 faiz artırılıb. Maaş artımı bu 4 kateqoriya üzrə, ümumilikdə, təqribən 355 min nəfərə

şamil olunacaq. Bu şəxslərdən təxminən 200 min nəfəri təhsil, 140 min nəfəri səhiyyə, 13 min nəfəri elmi- elmi tədqiqat, 2 min nəfəri isə sosial təminat müəssisələrində çalışanlardır. AZƏRTAC-ın bölgə müxbiri xəbər verir ki, bu sözləri martın 2-də əmək və əhalinin sosial müdafiəsi naziri Səlim Müslümov Siyazan şəhərində vətəndaş qəbulu zamanı jurnalistlərə müsahibəsində bildirib.

Nazir qeyd edib ki, maaşı artırılan işçilərin əməkhaqlarının qarşdakı 10 ay ərzində artımları üçün dövlət büdcəsindən əlavə 100 milyon manat vəsaitin ayrılması nəzərdə tutulub.

"Göründüyü kimi, Prezident İlham Əliyevin ölkə əhalisinin sosial müdafiəsinin gücləndirilməsi istiqamətində atdığı addımlar davam edir. Bütün bu işlər əhalinin real gəlirlərinin artırılmasına, həyat səviyyəsinin yüksəldilməsinə hesablanıb," - deyərək Səlim Müslümov açıqlamasında bildirib.

Səhiyyə naziri Neftçalada vətəndaşları qəbul edib

Prezident İlham Əliyevin tapşırığına əsasən, mərkəzi icra hakimiyyəti orqanlarının rəhbərləri bölgələrdə vətəndaşların qəbulunu keçirir, onların müxtəlif məsələlərlə bağlı müraciətlərinin həllinə kömək göstərirlər. Növbəti belə qəbul martın 2-də Neftçala Mərkəzi Rayon Xəstəxanasında keçirilib. Səhiyyə Nazirliyinin mətbuat xidmətindən AZƏRTAC-a bildirilib ki, qəbul zamanı nazir Oqtay Şirəliyev Neftçala, Salyan, Biləsuvar və Cəlilabad sakinlərinin sağlamlıq problemləri, işlə təminat və s. məsələlərlə bağlı müraciətlərini dinləyib. Vətəndaş müraciətlərində qaldırılan məsələlər nazirliyin müvafiq qurumlarının əməkdaşlarının iştirakı ilə araşdırılıb. Müraciətlərin bəziləri yerində həllini tapıb. Nazirliyin səlahiyyətlərinə aid olmayan məsələlər aidiyyəti üzrə çatdırılması üçün qeydiyyata alınaraq nəzarətə götürülüb.

3 mart 2018-ci il

MSK rəsmisi: "Azərbaycan dövlətinin mahiyyətində şəffaflyq var"

Azərbaycan Respublikası Mərkəzi Seçki Komissiyasının (MSK) media və ictimai əlaqələr şöbəsinin müdiri Şahin Əsədlinin SİA-ya müsahibəsi:

qiqləşmənin keyfiyyətini qorumaq və yüksək səviyyədə həyata keçirmək şərtlə MSK bu prosesi sürətləndirdi. Artıq daimi seçicilər siyahısının tərtib olunması, dəqiqləşdirilməsi və ictimailəşməsi prosesi başa çatıb. Bildiyiniz kimi dəqiqləşmə prosesinin sonunda ölkə üzrə 5 milyon 192 min 042 nəfər vətəndaşımızın seçici qismində adı seçicilər siyahısına daxil edilib. Bütün bunların həyata keçirilməsində başlıca məqsəd vətəndaşların seçki hüquqlarının daha səmərəli qorunması və Azərbaycan seçicilərinin öz hüquqlarının reallaşma imkanlarının təmin olunmasına xidmət göstərməkdir.

- Azərbaycanca aprelin 11-nə təyin edilən Prezident seçkilərinə hazırlıqla bağlı vəziyyət necədir?

- Bildiyiniz kimi, ölkəmiz mühüm ictimai-siyasi hadisə ərəfəsindədir. Aprelin 11-nə təyin edilmiş prezident seçkiləri ilə əlaqədar olaraq Mərkəzi Seçki Komissiyası (MSK) həm seçki qanunvericiliyinə nəzərdə tutulmuş şəkildə, həm də MSK tərəfindən qəbul olunmuş Təqvim Planına uyğun olaraq silsilə şəklində ardıcıl və keyfiyyətlə tədbirləri həyata keçirir. Bu sıraya həm MSK tərəfindən müxtəlif səpkili geniş miqyaslı maarifləndirmə tədbirlərinin keçirilməsi daxildir. Eyni zamanda aşağı seçki komissiyalarının monitorinqi və bu sahədə onların maddi-texniki təchizatının gücləndirilməsi, seçki gününə tam hazır vəziyyətə gətirilməsi üzərində kifayət qədər gərgin iş gedir. Demək olarki seçki gününədək bütün seçki məntəqələrimiz tam hazır vəziyyətə gətirilmiş olacaq.

Bundan başqa MSK-nin hazırda fəaliyyət istiqamətlərində aşkarlığın daha yüksək səviyyədə təşkil olunması üçün yerli və xarici müşahidəçilərlə bağlı müxtəlif səpkidə əlaqələrin genişləndirilməsi və addımların atılması xüsusi önəmə malikdir. Bildiyiniz kimi bura həm yerli müşahidəçilərin MSK tərəfindən akkreditasiyadan keçməsi, eyni zamanda Dairə Seçki Komissiyalarına (DSK) müraciət edən müşahidəçi hüququ əldə etmək istəyən şəxslərin o hüququnun reallaşdırılması ilə bağlı aidiyyəti addımların atılması, həmçinin beynəlxalq müşahidəçilərlə bağlı aidiyyəti beynəlxalq qurumlarla MSK-nin öz səlahiyyətləri çərçivəsində əlaqələrin yaradılması daxildir.

Qeyd etmək istəyirəm ki, MSK əvvəlki seçkilərdə əldə etdiyi təcrübəyə müvafiq olaraq bu il də təbii ki, aşkarlığın yüksək səviyyədə təmin olunmasını göz önündə tutacaq və əsas diqqəti bu sahəyə yönəldəcək. Hazırda seçki marafonunun ən mühüm mərhələlərindən olan namizədlərin qeydə alınması mərhələsindəyik. Hal-hazırda MSK-ya 15 nəfərin prezidentliyə namizədliyinin irəli sürülməsi təsdiq olunub. İlk olaraq İlham Heydər oğlu Əliyevin prezidentliyə namizədliyi MSK tərəfindən qeydə alınıb. Bundan başqa namizədliyi öz təşəbbüsü ilə sürülmüş Zahid Orucun imza vərəqələri və digər sənədləri MSK-ya təqdim olunub. Hansı ki bu sənədlərə qanunvericilikdə nəzərdə tutulmuş qaydada 7 gün ərzində baxılıb MSK tərəfindən aidiyyəti qərar veriləcək.

- Seçici siyahılarının dəqiqləşdirilməsi prosesi hər il may ayınadək başa çatır. Bu il isə vəziyyət fərqli oldu. Bu barədə nə deyərdiniz?

-Bəli, seçki qanunvericiliyinin tələbinə müvafiq olaraq hər il MSK yanvar ayının əvvəllərindən başlayaraq may ayının sonunadək ölkə üzrə vahid seçicilər siyahısının dəqiqləşdirməsini həyata keçirir. Də-

- 2013-cü ildə keçirilən Prezident seçkiləri öncəsi ilə hazırkı dövr arasında hansı fərqlər var?

-Tək prezident seçkiləri deyil, ümumiyyətlə bələdiyyə və Milli Məclisə seçkilər belə daim yerli və beynəlxalq ictimaiyyət tərəfindən böyük maraqla qarşılanır. Aprelin 11-də keçiriləcək prezident seçkiləri də həm dünyanın, həm də yerli ictimaiyyətin diqqət mərkəzindədir. 2013-cü ildə MSK tərəfindən seçkilərin azad, ədalətli və şəffaf keçirilməsinə hədəflənmiş çoxsaylı layihələrin demək olar ki, hamısının bu seçkilərdə tətbiq olunması və ardıcıl, keyfiyyətlə yüksək səviyyədə həyata keçirilməsini qorumaq şərti ilə reallaşdırılması nəzərdə tutulub. Ümumiyyətlə, MSK hər seçkidən-seçkiyə yeni texnoloji imkanların yol verdiyi şərtlərdən istifadə etməklə yanaşı əvvəlki təcrübədə qazanılmış biliklərin daha səlis, ardıcıl və keyfiyyətli tətbiq olunmasını daha çox ön plana çəkir. Bu il də seçkilərin azad, ədalətli və şəffaf keçirilməsi üçün həm seçki qanunvericiliyində nəzərdə tutulduğu şəkildə, həm də MSK-nın geniş maarifləndirmə proqramı çərçivəsində bütün hədəf, diqqət məhz Azərbaycan vətəndaşlarının aktiv və passiv seçki hüquqlarının qorunması və təmin olunmasına yönəldilib. Məhz bu məqsədlə də ardıcıl və silsilə şəklində tədbirlər davam etdirilməkdədir.

- Bu seçkiyə beynəlxalq təşkilatların marağı hansı səviyyədədir?

-Azərbaycanda keçirilən bütün seçkilər dünya ictimaiyyəti, beynəlxalq təşkilatlar tərəfindən maraqla obyektində olur. Artıq bu il də müxtəlif beynəlxalq qurumlar Azərbaycanca keçirilən seçkilərlə bağlı öz maraqlarının, diqqətlərinin olduğunu bəyan edirlər. Azərbaycanda keçirilən seçkilərdə şəffaflığın təmin olunması, beynəlxalq və yerli müşahidəçilərin iştirakı, eyni zamanda digər aşkarlıq subyektlərinin, imkanlarının tətbiq olunması tək MSK tərəfindən atılmış addım deyil. Bilirsiniz ki, Azərbaycan dövlətinin mahiyyətində şəffaflyq var. Təbii ki, bu seçkilərə də sirayət edir. Bu baxımdan da MSK seçkiləri hazırlayıb keçirən əsas qurum kimi və aidiyyəti orqanlar tərəfindən yerli və beynəlxalq ictimaiyyətin məlumatlandırılması, eyni zamanda beynəlxalq müşahidəçilərin seçki prosesinə cəlb olunması seçki prosesində aşkarlığın daha yüksək səviyyədə təmin olunmasına xidmət göstərmək məqsədilə aidiyyəti qurumlar tərəfindən artıq beynəlxalq qurumlarla əməkdaşlıq davam etdirilir. Məhz bu məqsədlə bildiyiniz kimi beynəlxalq təşkilatlar adətən üç qurum tərəfindən qanunvericilikdə nəzərdə tutulduğu kimi tədbirə dəvət olunurlar. Bu Milli Məclis, Azərbaycan Xarici İşlər Nazirliyi və MSK-dır.

Mərkəzi Seçki Komissiyasının növbəti iclası keçirilib

Martın 2-də Məzahir Pənahovun sədrliyi ilə Mərkəzi Seçki Komissiyasının (MSK) növbəti iclası keçirilib. AZƏRTAC xəbər verir ki, əvvəlcə Komissiyanın fevralın 24-də və 27-də keçirilmiş iclaslarının protokolları təsdiq edilib.

Sonra aprelin 11-nə təyin edilmiş Azərbaycan Respublikası Prezidentinin seçkilərində səsvermənin yeri və vaxtı barədə seçicilərin məlumatlandırılmasına dair bildirişin mətni, forması, sayı və hazırlanma qaydası ilə bağlı məsələyə baxılıb.

Qeyd edək ki, bildirişdə seçicinin adı, özünün və səs verəcəyi seçki məntəqəsinin ünvanı, səsvermənin yeri və vaxtı, səsvermə prosesində istifadə edilən şəxsiyyəti təsdiq edən sənədlərin siyahısı, həmçinin səsvermə qaydaları ətrafında şəffaflyq əks olu-

nur. Komissiya üzvlərinin müzakirəsindən sonra səsvermənin yeri və vaxtı barədə seçicilərin məlumatlandırılmasına dair 5347803 (beş milyon üç yüz qırx yeddi min səkkiz yüz üç) bildirişin mətbəə üsulu ilə hazırlanmasına qərar verilib.

İclasda aprelin 11-nə təyin edilmiş Azərbaycan Respublikası Prezidentinin seçkilərində namizədliyinin irəli sürülməsi təsdiq olunmuş Tural Feyruz oğlu Abbaslı tərəfindən təqdim edilmiş səlahiyyətli nümayəndələr də qeydə alınıb.

Komissiyanın iclasında, həmçinin bəzi seçki dairələri dairə seçki komissiyalarının tərkibində dəyişiklik edilib.

Kütləvi informasiya vasitələrinin nümayəndələrinin iştirak etdiyi iclasda cari məsələlərə də baxılıb.

Prezident seçkiləri ilə əlaqədar 5641 seçki məntəqəsi fəaliyyət göstərəcək

Aprelin 11-nə təyin olunan prezident seçkilərinin keçirilməsi üçün yaradılan seçki məntəqələrinin sayı açıqlanıb. Sechki-2018.az saytının məlumatına görə, MSK sədri Məzahir Pənahov bildiriş ki, xaricdə və müvəqqəti yaradılan seçki məntəqələri də daxil olmaqla, prezident seçkiləri ilə əlaqədar 5641 seçki məntəqəsi fəaliyyət göstərəcək.

Adıgözəl Məmmədov: Azərbaycanın seçki təcrübəsi dünyanın bir çox ölkəsi üçün nümunə hesab olunur

Azərbaycanda demokratik seçkilərin əsası 1993-cü ildən sonrakı dövrdə qoyulub. Buna qədər ölkənin bütün sahələrində problemlər olduğu kimi, seçkilərin keçirilməsində də ciddi çatışmazlıqlar var idi. Konstitusiyamızın qəbulundan sonra

Azərbaycanda dünyada ən mütərəqqi metodlara uyğun olan seçki komissiyaları təşkil edildi. Bu fikirləri sechki-2018.az saytına açıqlamasında Avrasiya İnstitutunun Ekspertlər Şurasının üzvü Adıgözəl Məmmədov deyib. O bildirib ki, ölkəmizdə seçki prosesini əvvəldən axıra qədər izləyən müşahidəçilərə müstəsna hüquqların verilməsi şəffaf seçkilərin keçirilməsi istiqamətində atılan önəmli addımlardan biridir. Onun sözlərinə görə, müşahidəçilərə verilən bu hüquq prezidentliyə namizədlərin, siyasi partiyaların, ictimai təşkilatların maraqlarının qorunmasına şərait yaradır. "Seçki komissiyalarının üzvləri seçkiyə qatılmış namizədlərin nümayəndələri tərəfindən formalaşdırılır. Bu da seçkilərin ən demokratik şəkildə keçirilməsinə əsas verir. Bununla yanaşı, tək namizədlərin deyil, siyasi və ictimai təşkilatların nümayəndələrinə də seçki komissiyalarında təmsil olunmaq hüququ verilir. Ölkəmizdə Seçki Məcəlləsinin təkmilləşdirilməsi, ədalətli və azad seçkinin keçirilməsi üçün hüquqi bazanın gücləndirilməsi istiqamətində mühüm addımlar atılıb. Nəticə etibarilə, Azərbaycanın seçki təcrübəsi dünya üçün bir nümunəyə çevrilib", - deyir A. Məmmədov söyləyib.

O qeyd edib ki, 1993-cü ildə əsası qoyulan demokratik seçki təcrübəsi günümüzdə qədər daha da inkişaf etdirilib: "Bu gün Azərbaycanın demokratik seçki ənənəsi daha da təkmilləşdirilir. Əminəm ki, Azərbaycan xalqı aprelin 11-də öz prezidentini seçmək üçün səsvermə prosesində fəal iştirak edəcək. Bu, müstəqil Azərbaycan üçün mühüm hadisələrdən biridir. Çünki seçmək və seçilmək hüququ dövlətin gələcəyini təmin edən amillərdən biridir. Azərbaycanda bu istiqamətdə mühüm addımlar atılıb və bu gün ölkəmiz seçki təcrübəsi ilə dünyanın bir çox ölkəsi üçün nümunə hesab olunur".

Azərbaycanın BMT-yə üzv qəbul olunmasından 26 il ötür

Azərbaycanın BMT-yə üzv qəbul olunmasından 26 il ötür. Azərbaycan Respublikası müstəqilliyini bərpa etdikdən sonra 1991-ci il oktyabrın 29-da Birləşmiş Millətlər Təşkilatına üzv olmaq məqsədilə BMT-nin Baş Məclisində və dünya dövlətlərinə müraciət edib. BMT Baş Məclisinin 1992-ci il martın 2-də keçirilmiş 46-cı sessiyasında Azərbaycanın bu təşkilata üzv olması ilə bağlı qətnamə qəbul edilib. BMT-nin Nyu-Yorkdakı iqamətgahı qarşısında təşkilatın 181-ci üzvünün - Azərbaycanın dövlət bayrağı qaldırılıb.

1992-ci il martın 6-da Azərbaycanın BMT yanında daimi nümayəndəliyinin fəaliyyətə başlaması ölkəmizin bu qurum ilə əməkdaşlığının qurulmasına əlverişli imkan yaradıb. Həmin ilin noyabrında isə BMT-nin ölkəmizdə daimi nümayəndəliyi açılıb. Azərbaycanın BMT yanında daimi nümayəndəliyi qısa müddətdə həm təşkilat, həm də onun ixtisaslaşdırılmış qurumları ilə siyasi, iqtisadi, elmi-texniki, mədəni və humanitar sahələrdə əməkdaşlıq qurub.

Azərbaycanın BMT-yə üzv kimi qəbul olunması Ermənistanın ölkəmizə qarşı təcavüzünün genişləndiyi bir vaxtda beynəlxalq birliyin diqqətinin münafiqə bölgəsində baş verən hadisələrə cəlb edilməsi və dünya ictimaiyyətində obyektiv rəyin formalaşdırılması istiqamətində vacib rol oynayıb. 1992-1993-cü illərdə Ermənistanın Azərbaycanı təcavüzünün genişlənməsi ilə əlaqədar Təhlükəsizlik Şurası sədrinin 6 bəyanatında, eləcə də qurumun 822, 853, 874 və 884 sayılı qətnamələrində Azərbaycanın ərazi bütövlüyü, suverenliyi və sərhədlərinin toxunulmazlığının zəruriliyi bildirilib. İşğalçı ölkənin silahlı qüvvələrinin zəbt olunmuş Azərbaycan ərazilərindən dərhal çıxarılması, atəşkəsin təmini və münafiqənin danışıqlar yolu ilə həlli tələb edilib.

Azərbaycanın BMT-yə üzv olması yenidən müstəqilliyini bərpa etmiş bir ölkə üçün dünya dövlətləri ilə qarşılıqlı əlaqələrin qurulmasında, xalqımızın haqq səsinin beynəlxalq ictimaiyyətə çatdırılmasında önəmli rol oynayıb. Qarşılıqlı səfərlərin və görüşlərin keçirilməsi də Azərbaycanın BMT ilə münasibətlərinin inkişafına töhfəsinə verib. Əməkdaşlığın dərinləşməsində BMT-nin baş katibi Butros Butros-Qalının 1994-cü ilin oktyabrında Bakıya səfəri mühüm rol oynayıb. Azərbaycanın ictimai-siyasi və iqtisadi həyatı, Ermənistanın təcavüzünün ağır nəticələri ilə yaxından tanış olan Butros Butros-Qali mövcud problemlərin həllində ölkəmizə dəstək vermək üçün BMT-nin müxtəlif təsisatları

nın səylərini artıracağını bildirib.

Azərbaycan xalqının ümum-millət lideri Heydər Əliyev bir neçə dəfə BMT Baş Məclisinin iclaslarında iştirak edib, bu mötəbər beynəlxalq təşkilatın tribunasından ölkəmizlə bağlı, xüsusilə Ermənistanın Azərbaycana qarşı təcavüzü və Dağlıq Qarabağ problemi haqqında həqiqətləri dünya ictimaiyyətinə çatdırıb.

1995-ci ilin oktyabrında BMT-nin 50 illik yubileyi ilə bağlı Baş Məclisdə keçirilən tənənəli iclasda iştirak edən Azərbaycan Prezidenti Heydər Əliyev bu qurumun yüksək kürsüsündən dünya dövlətlərinə müraciət edərək, mövcud global problemlərə dair Azərbaycan dövlətinin prinsipial mövqeyini açıqlayıb, xüsusilə Ermənistanın təcavüzünün aradan qaldırılması ilə bağlı beynəlxalq səylərin artırılmasına çağırıb.

2000-ci ilin sentyabrında BMT-nin Minilliyin Sammitində çıxış edən Prezident Heydər Əliyev dünyada sülhün və təhlükəsizliyin qorunmasında bu beynəlxalq təşkilatın mühüm rol oynadığını qeyd edib, regional münafiqələrin, o cümlədən Ermənistan-Azərbaycan, Dağlıq Qarabağ münafiqəsinin aradan qaldırılmasına dair Azərbaycanın mövqeyini bir daha bildirib, bəşəriyyətin üzləşdiyi problemlərin həllində BMT-nin fəaliyyətini daha da gücləndirmək məqsədilə təşkilatda islahatların aparılmasının zəruriliyini vurğulayıb. Azərbaycan bəşəriyyətin üzləşdiyi problemlərin həllində BMT-nin fəaliyyətini daha da gücləndirmək məqsədilə təşkilatda daim islahatların aparılmasının zəruriliyini bildirir. 2003-cü ilin sentyabrında BMT Baş Məclisinin 58-ci sessiyasında iştirak edən Azərbaycan Respublikasının Baş naziri İlham Əliyev çıxışında beynəlxalq aləmdə mürəkkəb proseslərin cərəyan etdiyi dövrdə üzvlərin arasında qarşılıqlı anlaşılmaqların meydana çıxmasına görə, BMT Təhlükəsizlik Şurasının şəraitə uyğun çevik və adekvat münasibət göstərə bilməsi üçün mövcud BMT mexanizmlərinin zamanın

tələbinə cavab vermədiyini vurğulayıb və bununla bağlı təşkilat daxilində islahatların vacib məsələyə çevrildiyini bildirib. İlham Əliyev deyib ki, BMT Təhlükəsizlik Şurasında həm bugünkü, həm də yarım əsrlik realıqlar öz əksini tapmalıdır.

BMT Baş Məclisinin 2004-cü ilin sentyabrında keçirilən 59-cu sessiyasında çıxış edən Azərbaycan Respublikasının Prezidenti İlham Əliyev Ermənistan-Azərbaycan, Dağlıq Qarabağ münafiqəsi ilə bağlı BMT Təhlükəsizlik Şurasının qəbul etdiyi dörd qətnamənin hələ də yerinə yetirilmədiyini bəyan edib və onların həyata keçirilməsini işlək mexanizminin yaradılmasını ümdə məsələ kimi irəli sürüb. Eyni zamanda, dövlətimizin başçısı bildirib ki, təkmilləşdirilmiş Təhlükəsizlik Şurası daha genişləndirici, daha çox məsuliyyətli və demokratik, onun iş metodları daha şəffaf olmalı, XXI əsrin yeni təhdidləri, riskləri və təhlükələrinə daha operativ cavab verməlidir. Həmin il oktyabrın 29-da BMT Baş Məclisinin sessiyasında Azərbaycan nümayəndə heyətinin təşəbbüsü ilə "Azərbaycanın işğal olunmuş ərazilərində vəziyyət" adlı məsələ iclasın gündəliyinə salınıb. Daha sonra BMT Baş Məclisinin 2006-cı il sentyabrın 7-də keçirilən 60-cı sessiyasının 98-ci plenar iclası və 2008-ci il martın 14-də keçirilən 62-ci sessiyanın 86-cı plenar iclasında "Azərbaycanın işğal edilmiş ərazilərində vəziyyət" adlı qətnamələr qəbul edilib. Sənədlərdə Azərbaycanın işğal olunmuş ərazilərində ermənilərin məskunlaşdırılması, həmin torpaqlarda yanğınların törədilməsi pislənir, Təhlükəsizlik Şurasının məlum dörd qətnaməsinə istinad edilməklə erməni silahlı qüvvələrinin işğal olunmuş Azərbaycan ərazilərindən dərhal, tamamilə və qeyd-şərtsiz çıxarılması tələb olunub. Bununla yanaşı, qətnamələrdə Azərbaycanın suverenliyi, ərazi bütövlüyünə hörmət ifadə olunub, eləcə də doğma torpaqlarından qovulmuş azərbaycanlıların yurdlarına qayıtmaq hü-

ququ bir daha təsdiqlənib.

Azərbaycanın BMT-nin ixtisaslaşmış qurumları ilə də səmərəli əməkdaşlığı mövcuddur. Ölkəmizin BMT-nin ixtisaslaşmış qurumları ilə əlaqələri siyasi, iqtisadi, sosial, humanitar, təhsil, elm və mədəniyyət sahələrində həyata keçirilib.

2011-ci il oktyabrın 24-də Azərbaycanın həyatında çox əlamətdar və tarixi hadisə baş verib. BMT Təhlükəsizlik Şurasına seçkilərdə Azərbaycan bu mötəbər təşkilatın üzvü seçilib. Gərgin şəraitdə keçən və bir neçə turdan ibarət səsvermədə 155 ölkə Azərbaycanın naməzədliyini dəstəkləyərək, etimad göstərərək ölkəmizi bu təşkilata üzv seçib. Prezident İlham Əliyev bu əlamətdar hadisə münasibətilə bəyanatında deyib: "Bu qələbə Azərbaycan xalqının qələbəsidir. Bu qələbə Azərbaycan dövlətinin qələbəsidir, siyasi-təhsilimizin tənənəsidir".

Prezident İlham Əliyevin bəyan etdiyi kimi, ədalətin və beynəlxalq hüququn norma və prinsiplərinin qorunmasını BMT Təhlükəsizlik Şurasında özünün prioritet məqsədi kimi qarşıya qoyan ölkəmiz iki il ərzində qurumun qeyri-daimi üzvü kimi uğurlu fəaliyyətini davam etdirib, sədrliyi dövründə beynəlxalq sülh və təhlükəsizliyin qorunmasına töhfələrini verib, Şuranın gündəliyində duran məsələlərin müzakirəsində fəal rol oynayıb və daim öz qətiyyətli mövqeyini ortaya qoyub.

Azərbaycan müstəqillik tarixində ilk dəfə bu ali qurumun üzvü kimi beynəlxalq gündəlikdə duran ən aktual məsələlər üzrə müxtəlif səviyyələrdə müzakirələrin aparılmasının və qərarların qəbul edilməsinin bilavasitə iştirakçısı olub. Beynəlxalq hüququn norma və prinsiplərinə əməl olunması, qanunun aliliyi, münafiqələrin qarşısının alınması və həll edilməsi, münafiqəli vəziyyətlərdə mülki əhalinin müdafiəsi, terrorçuluqla mübarizə, BMT və regional təşkilatlar arasında əməkdaşlıq mövzuları ilə yanaşı, Yaxın Şərq sülh prosesi, Suriya, Əfqanıstan və Af-

rikanın bir sıra dövlətlərində vəziyyət BMT Təhlükəsizlik Şurasına ikiillik üzvlüyü müddətində ölkəmizin böyük əhəmiyyət verdiyi məsələlər sırasında olub.

2012-ci il mayın 4-də Azərbaycan Respublikasının Prezidenti İlham Əliyevin sədrliyi və BMT-nin baş katibi Pan Gi Munun iştirakı ilə Təhlükəsizlik Şurasının "Terror aktlarının beynəlxalq sülh və təhlükəsizliyə törətdiyi təhdidlər: Terrorçuluqla mübarizə üzrə öhdəliklərin yerinə yetirilməsində beynəlxalq əməkdaşlığın gücləndirilməsi" mövzusunda yüksək səviyyəli iclası keçirilib. 2013-cü ilin oktyabrından etibarən Təhlükəsizlik Şurasında başlayan ikinci sədrlik dövründə BMT tarixində ilk dəfə olaraq ölkəmizin təşəbbüsü ilə oktyabrın 28-də qurumun "Birləşmiş Millətlər Təşkilatı və İslam Əməkdaşlıq Təşkilatı arasında tərəfdaşlıq əlaqələrinin gücləndirilməsi" mövzusunda yüksək səviyyəli iclası keçirilib. Azərbaycanın sədrliyi dövründə Afrikanın Böyük Göllər regionu, Sudan-Cənubi Sudan münasibətləri, Somali, Mərkəzi Afrika Respublikası, Suriya-da kimyəvi silahlar məsələsi və humanitar vəziyyət, Mali, Konqo Demokratik Respublikası, Somali, Qərbi Səhra bölgəsi, Livan və Fil Dişi Sahili üzrə çoxsaylı müzakirələr keçirilib, qətnamələr və bəyanatlar qəbul olunub. Beləliklə, Azərbaycan Təhlükəsizlik Şurasına ikiillik qeyri-daimi üzvlüyü müddətində bu təşkilatda sadiq olduğu ideallara, sülhə, təhlükəsizliyə, demokratiyaya, ədalətə uğurla xidmət edib.

Ötən il sentyabrın 20-də Prezident İlham Əliyev Nyu-Yorkda BMT-nin Baş Assambleyasının 72-ci sessiyasında çıxış edərək Ermənistanın işğalçı siyasəti və onun fəsadları barədə iclas iştirakçılarna ətraflı məlumat verib. Azərbaycanın 25 ildə etdiyi uğurlardan danışan dövlətimizin başçısı həyata keçirilən beynəlxalq iqtisadi layihələrdən də bəhs edib. Prezident İlham Əliyevin nitqində global təhlükələrə qarşı birgə mübarizə də xüsusi yer tutub. Həmçinin dövlətimizin başçısı Azərbaycanın təşəbbüsü və iştirakı ilə həyata keçirilən beynəlxalq layihələrin əhəmiyyətindən danışdı. Azərbaycanın sosial-iqtisadi işlərlə paralel siyasi islahatları da davam etdirdiyini vurğulayan Prezident ölkəmizin dinlərarası dialoqu genişləndirmək üçün bir sıra beynəlxalq tədbirlər keçirdiyini diqqətə çatdırıb.

Azərbaycan beynəlxalq sülhün və təhlükəsizliyin möhkəmləndirilməsi və qorunmasında, davamlı inkişaf və demokratikləşmə prosesində BMT-nin vacib rol oynadığını qəbul edir. Eyni zamanda, rəsmi Bakı BMT-nin XXI əsrdə dünyanı narahat edən təhdid və problemlərə qarşı mübarizə apara bilməsi üçün qurum qarşısında islahatların həyata keçirilməsi ideyasını dəstəkləyir.

ABŞ-dakı erməni lobbisinin rəhbərlərindən biri Xocalı qətləminin Ermənistan qoşunları tərəfindən törədildiyini etiraf edib

Mihran Toumajan, Western Regional Director of the Armenian Assembly of America

Amerikadakı radikal erməni lobbisinin təhriki ilə Kaliforniya Ştat Senatında fevralın 28-də keçirilən, Sumqayıt hadisələrinin 30-cu ildönümünə həsr olunan dinləmələrdə lobbini nümayəndəsi tərəfindən Ermənistan-Azərbaycan münaqişəsi ilə bağlı həqiqətə uyğun olmayan, qərəzli və təhrif edilmiş məlumatlar səsləndirilib.

AZƏRTAC xəbər verir ki, dinləmələrin ardınca zalda əyləşənlər şərh və suallar verməyə dəvət olunublar. Kaliforniyada yaşayan Azərbaycan icmasının gənc üzvləri faktlara əsaslanan çıxışlar edərək səsləndirilən yalan məlumatları ifşa ediblər. Onlar həm senatorları, həm də çıxış edən erməni lobbisinin nümayəndəsini sıxışdıraraq, Sumqayıt hadisələrinə toxunulduğu halda niyə heç bir yerdə Xocalı

faciəsi, Ermənistanın Azərbaycanla qarşı təcavüzü nəticəsində doğma torpaqlarından didərgin düşmüş 1 milyon qaçqın və məcburi köçkün haqqında bəhs edilmədiyini, nəyə görə Azərbaycan icmasından heç kimin çıxış üçün dəvət olunmadığı və məsələlərə birtərəfli yanaşıldığı ilə bağlı suallar ünvanlayıblar. Çətin vəziyyətdə qalan və hər vechlə suallara cavab verməkdən yayınan senator Entoni Por-

tantinonun köməyinə erməni icmasının üzvləri yetişməyə çalışıblar.

Şərh edənlərdən biri, Amerika Erməni Assambleyasının ABŞ-ın qərb regionu üzrə direktoru Mihran Tumacan çıxışında həm özünü, həm də bütün erməniləri çətin vəziyyətə salaraq, Ermənistanın Xocalıda dinc azərbaycanlı əhaliyə qarşı qırğın törətdiyini etiraf edib və dolaşq fikirləri ilə əslində özlərini ifşa edib. Onun

çıxışından həmin hissəni olduğu kimi təqdim edirik: "Mən burada azərbaycanlı tələbələrin səsləndirdiyi fikirlərə cavab vermək istəyirəm. Onlar yanlış olaraq Xocalıda baş verənləri soyqırım adlandırır. Orada baş verənlər soyqırım deyil, faciədir. Gənc yaşında həlak olmuş tanınmış azərbaycanlı jurnalist Çingiz Mustafayevin faciə yerindən çəkdiyi videolar açıq-aydın göstərir ki, Ermənistan silahlı qüvvələri Xocalıda yaşayan azərbaycanlıları öncədən xəbərdarlıq etmişdi ki, Xocalıda ... (dili dolaşır) gərgin döyüşlər gedəcək. Bundan başqa, Ermənistan qoşunları mülki əhəlinin sərbəst çıxması üçün dəhliz də açmışdı. Çoxlu azərbaycanlı bu dəhlizdən keçib gedə bildi, ancaq bir çoxu da keçə bilmədi. Çingiz Mustafayev və hadisə yerindən reportaj hazırlayan digər azərbaycanlı jurnalistlər də qeyd ediblər ki, çoxlu sayda azərbaycanlı məhz o dəhlizdən keçmədikləri üçün öldürüldüblər".

Faktiki olaraq erməni lobbisinin Amerikadakı rəhbərlərindən biri olan bu şəxs Xocalıda azərbaycanlıların Ermənistan silahlı qüvvələri tərəfindən qətlə yetirilməsini etiraf edərək, bu cinayətə öz ələmində haqq qazandırmaq üçün çox gülünc arqumentdən istifadə edib. Axı günahsız və dinc insanların, qadınların, körpə uşaqların, qocaların ölümünə necə haqq qazandırmaq olar?

Vergi xidmətinin qarşısında duran vəzifələrin icrası ilə əlaqədar iclas keçirilib

Vergilər Nazirliyinin rəhbər vəzifəli şəxslərinin və yerli vergi orqanlarının rəhbərlərinin iştirakı ilə geniş tərkibli iclas keçirilib. Vergilər Nazirliyinin media və kommunikasiya mərkəzindən AZƏRTAC-a bildirilib ki, vergilər naziri Mikayıl Cabbarov vergi orqanlarının fəaliyyətində yeni yanaşmalar və vergi xidmətinin qarşısında duran vəzifələrin icrası, vergi əməkdaşlarının fəaliyyətinə yeni tələblər, vergi orqanlarına etimadın yüksəldilməsi və digər məsələlərlə bağlı çıxış edib.

Qeyd olunub ki, müasir dövrdə vergi siyasəti yalnız fiskal funksiyaları yerinə yetirmir, o həm də iqtisadi inkişafın bir alətidir. Bu baxımdan vergi orqanlarının fəaliyyəti sahibkarlığın inkişafına dəstək verməlidir. Bu xüsusda vergi orqanlarının əməkdaşlarına olan tələblər daha da artır. Vergi sisteminin ən əsas dəyərinin zəngin maddi-texniki baza, müasir IT texnologiyalarına əsaslanan iş üsullarına malik olması deyil, bu sistemdə çalışan insanlar olduğunu ön plana çəkən nazir vergi xidmətində peşəkar və ləyaqətli kadrlara üstünlük verilməsinə, insan resurslarının inkişaf etdirilməsi üçün addımlar atılacağını, vergi əməkdaşlarının yüksək səviyyəli xidmət göstərməsi üçün onlara normal iş rejiminin təmin ediləcəyini vurğulayıb.

Vergi əməkdaşlarından yüksək peşəkarlığın, işgüzar etikanın, vergi ödəyicisinə yanaşmada öz məsuliyyətini dərk etmələrinin tələb olduğunu qeyd edən vergilər naziri bütövlükdə vergi sistemə qarşı hörmət və inamın artırılması üçün çox çalışmaq lazım gəldiyini, güclü dövlətin vətəndaşı və qulluqçusu olmağın digər üstünlüklər əldə etməkdən daha vacib və şərəfli olduğunu bildirib.

Vergiödəyiciləri ilə münasibətlərin qarşılıqlı hörmət və etimada əsaslanmalı olduğunun vacibliyini diqqətə çatdıran nazir bir daha vurğulayıb ki, ilk növbədə vergi uçotunun dəqiq aparılmasını, auditin real funksiyasının bərpa olunmasını, vergilərin yığılmasından vergilərin ödənilməsinə keçidin təmin edilməsini, vergiödəyicilərinə göstərilən xidmətlərin səviyyəsinin və spektrinin müasir tələblərə uyğun olaraq genişləndirilməsini təmin etmək lazımdır. M.Cabbarov qeyd olunan məsələlərlə bağlı yerlərdə görüşlər keçirilməsi və onların mahiyyətinin vergiödəyicilərinə çatdırılması barədə tapşırıq verib.

Hüseyn Aksoy: Türk gəncliyi Xocalı soyqırımını barədə daha çox məlumatlandırılmalıdır

Xocalı soyqırımının 26-cı ildönümü ilə əlaqədar Türkiyədə təşkil olunan silsilə tədbirlər göstərdi ki, qardaş Azərbaycan xalqına qarşı törədilən faciələr Türkiyədə heç vaxt unudulmur və başışlanmır. Bu tədbirlərin keçirilməsində məqsəd hər bir türk vətəndaşının yaddaşında Xocalı soyqırımı ilə bağlı həqiqətlərin qorunub saxlanmasıdır. Bu fikirləri AZƏRTAC-a açıqlamasında Türkiyənin Kocaeli şəhər valisi Hüseyn Aksoy bildirib. Vali qeyd edib ki, Xocalı soyqırımı ilə bağlı tədbirlər il boyu davam etdiriləcək. Türk gəncliyi heç zaman bu soyqırımını və düşmənlərini unutmamalıdır. Hüseyn Aksoy vurğulayıb ki, ki, Türkiyə və Azərbaycan qardaşlığı qədim tarixə malikdir. Bu qardaşlıq gələcəkdə daha da möhkəmlənəcək.

Rusiyanın iqtisadi inkişaf naziri apreldə Bakıya gələcək

Rusiyanın iqtisadi inkişaf naziri Maksim Oreşkin apreldə Bakıya səfər etməyi planlaşdırır. AZƏRTAC bu barədə Rusiya mətbuatına istinadla xəbər verir. Nazir qeyd edib ki, ölkələrimiz arasında ticarət-iqtisadi münasibətlər sürətlə inkişaf edir. Bu istiqamət üzrə Azərbaycanla əlaqələrin gücləndirilməsinə kömək edən xüsusi qrup yaratmışıq. Bizim üçün Azərbaycanla qarşılıqlı münasibətlər çox önəmlidir. "Aprel ayında Bakıya yenidən səfər etməyi planlaşdırıram. Rusiya ilə Azərbaycan aktiv əməkdaşlıq edir, bir çox mühüm layihələr nəzərdən keçirilir. Səfər zamanı Azərbaycanın hökumət nümayəndələri ilə rəsmi danışıqlar aparılacaq. Ümid edirəm ki, bizim daha çox birgə layihələrimiz yaranacaq", - deyərək Rusiyanın iqtisadi inkişaf naziri bildirib.

Kazimirovun KVAZİBARIŞIĞI - erməni işğalçıları üçün “müqəddəs yazı”

Bu yaxınlarda erməni millətçiləri qondarma “Artsax azadlıq hərəkatı”nın 30 illiyini təntənə ilə qeyd etməyə cəhd göstərdilər. Mən “təntənəli bayramlar” haqqında məlumat tapmaq üçün internetdə axtarış sistemlərini ələk-vələk etdim. Kiçik yığıncaq haqqında bir-iki qeyddən savayı heç nə tapmadım. Onların birində hansısa Artsaxın müstəqilliyi haqqında hansısa memorandum qəbul etmiş bir qrup adamın Moskvada yığılmasından söhbət gedirdi. Oxucu soruşur, bəs oraya yığılan kimlər idi? Adları sadalamaq istəmirəm, çünki buna layiq deyillər. Bir sözlə, işğalçılar və onların züvyutanları. Sadəcə “X” işarəsini basıb brauzerdə bu səhifəni bağlamaq və daha real mütaliyəyə keçmək olardı. Lakin qondarma memorandumun məntiqsizliyi yan ötməyə qoymadı.

Bax belə, yığıncaq iştirakçıları “azadlıq hərəkatının” 1988-ci ildən Dağlıq Qarabağın Ermənistanla birləşdirilməsi haqqında müraciətlə başladığını söyləyirdilər - əlbəttə, onu əvvəlcə Azərbaycandan ayırmaq. Diqqət yetirək, AZADLIQ sözü işlədilir. Yəni onlar, görürsünüz ki, ayrıca respublika deyil, Ermənistanla BİRLƏŞDİRİLMƏYİ istəyirdilər. Birləşməyi kimlərin istəməsi aydındır, şübhəsiz ki, bu, Qarabağın sadəcə erməniləri deyil, “baş ofisi” Yerevanda yerləşən, “böyük Ermənistan” xülyaları ilə yaşayan erməni millətçiləri idi. Başqasının torpağını qoparmaq və onu özünükünə (hərçənd özünün-

kü olub-olmaması da, indiki Ermənistanın Azərbaycanın tarixi torpaqlarında yaradıldığı nəzərə alınsa, mübahisəli məsələdir) birləşdirmək arzusunu “azadlıq hərəkatı” adlandırmaq absurddur. Doğrudur, erməni millətçilərində təfəkkür həmişə absurd olub. Ona görə də biz bunu onlar üçün yazmırıq. Faydasızdır. Bunu həmin yığıncağın özünü politoloq, diplomat hesab edən, guya həqiqət tərəfdarları olan iştirakçıları üçün yazırıq.

Beləliklə, 1988-ci ildə proses qondarma “azadlıq hərəkatı” ilə deyil, Ermənistan SSR tərəfindən Azərbaycan ərazilərinin əsl ilhaqı ilə başladı. Sonra, bu cənablar yazırlar ki, Azərbaycan 1918-ci ildə guya Ermənistanla və Dağlıq Qarabağa ərazi iddiası irəli sürüb. Təəccüblüdür, onlar buna qədər nə düşünlüblər... Dağlıq Qarabağ heç vaxt ermənilərin olmayıb. Abbasqulu ağa Bakıxanovun təsvir etdiyi Qarabağ xanlığında XVIII əsrin hadisələrində ermənilərin oraya köçürülməsindən əvvəl və sonra bu xanlığı yalnız azərbaycanlılar idarə ediblər. Bütün bunları əks etdirən sənədlər Rusiya arxivlərindədir. Özü də hansı iddiadan danışmaq olar ki, hələ o zaman Azərbaycanın qərb ərazilərinin böyük hissəsi Ermənistanla keçmişdi, bu barədə də kifayət qədər sənədlər var. Biz artıq adət etmişik ki, ermənilər özləri tarix uydurur, sonra öz yalanlarına özlərini inandırır və başqalarını da buna inanmağa məcbur etməyə cəhd göstərirlər. Lakin söhbət tarixi məqamlarda deyil, başqa məsələdədir...

Ermənistan KİV-ləri separatçı-

ların yığıncağında Vladimir Kazimirovun - 1992-1996-cı illərdə ATƏT-in Minsk qrupunun həmsədrinin iştirakını xüsusi sevinclə qeyd ediblər. İşğalçıların izlərini ört-basdır etməkdə, müsaidənizlə deyim, bu diplomatın xidmətləri hamıya məlumdur. O, özünü sülh tərəfdarı kimi göstərir. Lakin Kazimirovun KVAZİBARIŞIĞI həmişə erməni millətçilərinin əsl məqsədini - Azərbaycan ərazilərinin Ermənistan tərəfindən, əlbəttə, başqalarının köməyi ilə işğalının həqiqi mahiyyətini gizlətməyə yönəlib.

Necə olur ki, Azərbaycanın işğal edilmiş ərazilərinin beynəlxalq hüquq əsasında azad olunmasına dəvət edilmiş sabiq həmsədr işğalın ildönümünün faktiki qeyd olunduğu yığıncaqda iştirak etməyi özünə rəva görə bilir. Azərbaycan öz ərazisindən erməni qoşunlarının çıxarılmasını ciddi tələb edəndə, münafişinin hərbi yolu ilə həl-

lindən qətiyyətlə danışanda Kazimirov fəallaşdırılır. O da müəllifi olduğu KVAZİBARIŞIĞINI yada salır. Yeri gəlmişkən, 1994-cü ildə Azərbaycan Silahlı Qüvvələrinin hücum əməliyyatları Ermənistan rəhbərliyini çox qorxuya salanda Kazimirov yalançı sülhün baş tutması üçün əlindən gələni etmişdi. O zaman onun vəzifəsi münafişəni dondurmaq idi. Əgər o, ədalətli vasitəçi olsaydı, Ermənistan qoşunlarının Azərbaycan ərazilərindən çıxarılması barədə BMT qətnamələrinin icrasına nail olardı, heç olmasa, buna cəhd göstərirdi. Bax, onda əsl sülhə nail olunardı.

2016-cı ildə Azərbaycan Ordusunun uğurlu aprel əks-hücum əməliyyatı zamanı Kazimirov yenə arenada göründü. Şükür Allaha, bu dəfə vasitəçi kimi yox. Lakin o, öz amplitudasında idi: Azərbaycanı gərginlik eskalasiyasına və digər mövcud olmayan günahlara görə

ittham etdi. Kazimirov yaxşı başa düşür ki, Azərbaycan 1994-cü ildəki Azərbaycan deyil. Azərbaycan Ordusu erməni işğalçılarını öldürmə zərbəsi ilə Yer üzündən silməyə qadirdir. Buna görə də, Kazimirov düşünür ki, hay-küy salmaq, insanları çaşdırmaq, qəbul edilmiş beynəlxalq sənədlərin mahiyyətini təhrif etmək lazımdır. Uzaq 1994-cü ildə onun məqsədi müvəqqəti barışıq bəhanəsi ilə Azərbaycana öz ərazilərini heç zaman hərbi yolu ilə geri almağa imkan verməmək idi. Bu kvazibarışıq əslində regionu 25 ildir gərginlik altında saxlayır. Əgər Kazimirov əsl sülh istəsəydi, heç olmasa BMT-nin qətnamələrinin icrasına nail olmağa çalışardı. Bunun əvəzinə o, öz sazişini uydurdu ki, bu da heç nəyi dəyişmədi. İndi isə o, hər dəfə ermənilərin göstərişi ilə deyilənləri təkrarlayır və Azərbaycanı öz torpaqlarını hərbi yolu ilə almaq fikrinə görə ittham edir. Lakin diplomatik cəhdlər nəticə vermirsə, istənilən beynəlxalq sənəd torpaqları işğal edilmiş ölkənin onu güc yolu ilə almaq hüququnu təsdiqləyər.

Erməni millətçiləri yaxşı bilirlər ki, heç bir müstəqil Qarabağ yoxdur və olmayacaq. Onlar həmişə vahimə içində yaşamaq və qorxmalıdır ki, günlərin birində Azərbaycan öz zərbəsi ilə bütün işğalçı ordunu darmadağın edəcək. Qoy kazimirovlar Azərbaycanın hansısa kvazibarışıq razılıq verəcəyinə ümid bəsləməsinlər.

Elşən Şahbalayev
AZƏRTAC-ın müxbiri

Əlahiddə Ümumqoşun Orduda komanda-qərargah təlimi keçirilir

2018-ci ilin hazırlıq planına uyğun olaraq fevralın 26-dan Naxçıvan Muxtar Respublikasında yerləşən Əlahiddə Ümumqoşun Ordunun birləşmə və hissələrinin qərargah və bölmələrinin cəlb edilməsi ilə keçirilən komanda-qərargah təlimləri davam edir.

AZƏRTAC xəbər verir ki, komanda-qərargah təlimi üçpilləli, iki-tərəfli olub iki mərhələdə icra edilir. Təlimin birinci mərhələsində birləşmə və hissələrin “Həyəcan” sinqalı ilə qaldırılaraq rayonlara çıxarılması, qərargahın qəbul edilməsi, döyüşün planlaşdırılması və bölmələrin gizli idarə edilməsi üzrə tədbirlər icra olunub. İkinci mərhələdə Simulyasiya Mərkəzində kompüter üzərində oynanılaraq qəbul edilmiş qərar və planların reallığı nəzərdən keçiriləcək.

Ailə, Qadın və Uşaq Problemləri üzrə Dövlət Komitəsinin sədri Gəncədə vətəndaşlarla görüşüb

Prezident İlham Əliyevin tapşırığı və tövsiyələrinə müvafiq olaraq, mərkəzi icra hakimiyyəti orqanlarının rəhbərləri bölgələrdə vətəndaşların qəbulunu davam etdirir, onların müraciətlərinin həlli üçün operativ tədbirlər görürlər. AZƏRTAC-ın bölgə müxbiri xəbər verir ki, Ailə, Qadın və Uşaq Problemləri üzrə Dövlət Komitəsinin sədri Hicran Hüseynova martın 2-də Gəncə şəhərində Kəlbəcərdən olan məcburi köçkünlər üçün salınmış yeni qəsəbədə vətəndaşları qəbul edib. Kəlbəcər Rayon Mədəniyyət Evinə keçirilən qəbulda Gəncə, Mingəçevir, Naftalan və Yevlax şəhərlərindən, eləcə də Goranboy, Göygöl, Samux və Xocalı rayonlarından olan vətəndaşlar iştirak ediblər. Qəbulda komitə sədri vətəndaşların fikir və təkliflərini dinləyib. Vətəndaşlar əsasən qa-

dın və uşaq hüquqlarının müdafiəsi, məşğulluq, sağlamlıq, boşanmalardan yaranan problemlər, imkansız ailələrin müvafiq istiqamətdə təminatı ilə əlaqədar müraciətlər ediblər. Vətəndaşların Ailə, Qadın və Uşaq Problemləri üzrə Dövlət Komitəsinin səlahiyyət dairəsinə aid məsələlərlə bağlı müraciətləri araşdırılaraq cavablandırılıb və aidiyyəti üzrə tədbirlər görülüb. Müraciətlərin bir çoxu elə yerində həll edilib, bəzi məsələlər isə araşdırılmaq üçün nəzərə götürülüb. Komitənin səlahiyyətlərinə aid olmayan müraciətlərlə əlaqədar vətəndaşlara hər-

tərəfli izahat verilib, icrası nəzərdə saxlanılmaqla aidiyyəti strukturlara çatdırılacağı bildirilib. Qəbula gələn vətəndaşlar yaradılan şəraitdən razılıq edib, mərkəzi icra hakimiyyəti orqanlarının rəhbərləri tərəfindən bölgələrdə bu cür qəbulların keçirilməsinə görə dövlətimizin başçısına minnətdarlıqlarını ifadə ediblər.

3 mart 2018-ci il

Sağlam ailə sağlam gələcək deməkdir

Azərbaycanda aparılan gender, ailə və demoqrafiya siyasəti müsbət nəticələr verir

Ailə dövlət içində kiçik dövlətdir deyiblər. Dövlətini idarə edilməsində, müəyyən qanunlar və tələblər olduğu kimi, ailənin də formalaşmasında və həyat nizamına uyğun yaşamasında müəyyən qaydalar vacib hesab olunur. İnsanın kamilləşməsində və onun şəxsiyyətə çevrilməsində ailənin rolu az əhəmiyyətə malik deyil. Uşaq ailədə aldığı tərbiyəyə görə cəmiyyətdə öz yerini əldə edə və qəbul edilə bilər. Azərbaycan dövlətinin diqqətində olan mühüm məsələlərdən biri də ailə institutunun möhkəmləndirilməsidir. Statistik məlumatlara görə, bu gün Azərbaycanda 2 milyon ailə vardır. Bu ailələrin sağlamlığı, xoşbəxtliyi, rahatlığı üçün dövlət və cəmiyyət məsuliyyət daşıyır. Azərbaycan xalqı hər zaman ailə dəyəri və layəqətini uca tutmuşdur və bu, bizim milli adət-ənənəmizdir. Hazırda Azərbaycan ailəsi dünyada ən yaxşı ailə modellərindən hesab olunur. Qəbul edilən qanunlar, imzalanan Prezident Fərmanları, Sərəncamları ailələrin daha xoşbəxt, firavan və təhlükəsiz yaşamasına hesablanır. Səbəbsiz yerə deyil ki, Ulu Öndərimiz Heydər Əliyevin müəllifi olduğu Konstitusiyamızın az qala üçdə iki hissəsi insan hüquq və azadlıqlarının müdafiəsinə, eləcə də onların sosial müdafiəsinə həsr olunub.

ötən il də bu yaşda dünyaya gələn uşaqların çoxu kənd yerlərinin payına düşüb.

Qanuna görə, Azərbaycanda nikah yaşı 18-dir. Lakin istisna hallarda nikah yaşının 1 ildən çox olmayaraq, azaldılmasına icazə verilə bilər və tərəflər 17 yaşında nikaha daxil ola bilərlər. 15 yaşlı qızın ailə qurması və ana olması qanunvericiliklə ziddiyyət təşkil edir. Buna baxmayaraq, ölkədə azyaşlı anaların sayı durmadan artır. Bu halların qarşısını almaq üçün iki istiqamətdə iş aparılmalıdır. Birinci, erkən nikahla bağlı aparılan işlərin gücləndirilməsi, ikinci isə ailələrlə sosial iş aparılmalıdır. Erkən nikah halları bütün regionlar üçün xarakterikdir. Hansısa rayonu və ya bölgəni bu ağırlıq məsələdə əsas sahə kimi qeyd etmək düzgün sayılmaz. Bunu regionlar üzrə aparılan araşdırmalara, stastik nəticələrdə təsdiqləyir. Belə ki, 2015-ci il də yalnız Şimal bölgəsi üzrə 12, Aran və Gəncəbasar zonası üzrə 13 faiz təşkil edirdisə, bu göstərici Cənub bölgəsində 10,5 faiz olub. Halbuki bəzi yazarlar erkən nikah hallarına daha çox Cənub bölgəsində rast gəldiyini yazırlar. Bu baxımdan, demək olar ki, erkən nikah ümumi cəmiyyət üçün yerindən və əhatə dairəsindən asılı olmayaraq, rast gəlinən problemlərdəndir.

Sağlam həyat, gözəl gələcəyimiz naminə

Ümummilli Lider Heydər Əliyevin siyasi kursunu uğurla davam etdirən Azərbaycan Prezidenti İlham Əliyev tərəfindən gender, ailə və demoqrafiya sahəsində müsbət nəticələrin daha da genişləndirilməsi ilə bağlı yeni fərman və sərəncamlar imzalanmışdır. Prezident İlham Əliyevin Sərəncamı ilə, 2006-cı ildə bu sahədə vahid dövlət siyasətini həyata keçirən Ailə, Qadın və Uşaq Problemləri üzrə Dövlət Komitəsi yaradılmışdı. Bununla da, ailənin möhkəmləndirilməsi, qadın və uşaq hüquqlarının müdafiəsi ilə çevik idarəetmə mexanizmi yaradılmışdır. Azərbaycan Respublikasının "Gender bərabərliyinin təminatları", "Məişət zorakılığının qarşısının alınması haqqında" Qanunları hüquqların bərabər-

liyi istiqamətində atılmış ən uğurlu addımlardandır. Qəbul olunmuş bir sıra dövlət proqramları, o cümlədən, "Azərbaycan Respublikasında yoxsulluğun azaldılması və davamlı inkişaf", "Azərbaycan Respublikasının Məşğulluq Strategiyasının həyata keçirilməsi", "Azərbaycan gəncliyi", "Azərbaycan Respublikası regionlarının sosial-iqtisadi inkişafı" dövlət proqramları, Azərbaycan Respublikasında insan hüquq və azadlıqlarının müdafiəsinin səmərəliliyini artırmaq sahəsində Milli Fəaliyyət Proqramı və digər sərəncamlar hər bir vətəndaşımızın hüquq və azadlıqlarının təmin edilməsi, xüsusilə, qadın və uşaq hüquqlarının müdafiəsinin reallaşdırılması üçün bütün imkanlar yaradır. Ailə Məcəlləsinə edilən dəyişiklik əsasında qızlar və oğlanlar üçün nikah yaşı 18-ə qaldırılmışdır. Azərbaycan Respublikası Cinayət Məcəlləsində yetkinlik yaşına çatmayan qızları nikaha daxil olmağa məcbur etməyə görə xüsusi maddə ilə məsuliyyət müəyyən edilmişdir. "Uşaqların icbari dispanserizasiyadan keçirilməsinə", "Ana və uşaqların sağlamlığının yaxşılaşdırılmasına" və bir sıra digər dövlət proqramları təsdiq edilmiş, eyni zamanda, tərəflərin nikahdan əvvəl məcburi tibbi müayinədən keçməsi ilə bağlı Ailə Məcəlləsinə edilən dəyişiklik isə həm ailələrimizin, həm də gələcək nəsillərin sağlamlığına xidmət edir. Prezidentin Sərəncamı ilə təsdiq edilən Gələcəyə Baxış İnkişaf Konsepsiyası və 2016-2030-cu illər üçün Dayanıqlı İnkişaf Məqsədlərindən irəli gələrək, ailə institutunun möhkəmləndirilməsi, gender bərabərliyinin təmin edilməsi, bütün sahələrdə qadınların və qızların imkanlarının genişləndirilməsi, uşaqların bütün sahələrdə hüquqlarının müdafiəsi üçün hədəflər müəyyən edilmişdir. Şübhəsiz ki, bütün bu kimi qərarlar sağlam həyat və gözəl gələcəyimiz naminə verilir.

Qismət İSMAYILOV

Yazı Azərbaycan Respublikasının Prezidenti yanında KİV-lərin İnkişafına Dövlət Dəstəyi Fondunun keçirdiyi müsabiqəyə təqdim etmək üçün

Birmənalı şəkildə, demək olar ki, bu gün ölkəmizdə ailə institutunun orta qüvvəsi olan qadın böyük üstünlüklərə malikdir. Söz yox ki, idarəedici qüvvələr arasında qadınların söz sahibi olaraq, fəaliyyət göstərmələri təqdirəlayiq haldır. Azərbaycan qadınının həm beynəlxalq aləmdə, həm də ölkəmizdə əldə etdiyi uğurlar onlar üçün yaradılan geniş imkanlardan xəbər verir. Bu sahədə Ailə, Qadın və Uşaq Problemləri üzrə Dövlət Komitəsinin fəaliyyətini, maarifləndirmə siyasətini, həyata keçirilən beynəlxalq layihələri xüsusi vurğulamaq lazımdır.

Azərbaycan 1995-ci ildə BMT-nin "Qadınlara Qarşı Ayrı-Seçkililiyin bütün növ formalarının ləğv edilməsi haqqında" Konvensiyasını ratifikasiya edib. 1979-cu ildə qəbul edilən, iki il sonra qüvvəyə minən Konvensiyanın digərindən fərqi ondadır ki, burada sadəcə cinsə görə fərqli yanaşmanın yox, qadınlara qarşı ayrı-seçkililiyin bütün formalarının ləğvi nəzərdə tutulub. Başqa sözlə, gender neytrallığı tələbinin əvəzinə, konvensiya qadınların bərabərsizliyinin saxlanılmasına xidmət edən hər hansı fəaliyyətə qadağa qoyub. 2001-ci ildə Azərbaycan ona aid Fakültativ Protokolu ratifikasiya edib. 1998-ci ildə Ümummilli Lider Heydər Əliyev təşəbbüsü ilə Qadın Problemləri üzrə Dövlət Komitəsinin - indiki Ailə, Qadın və Uşaq Problemləri üzrə Dövlət Komitəsinin yaradılması, "Azərbaycanda qadınların rolunun artırılmasına dair tədbirlər haqqında" sərəncamlar imzalayıb. 2000-ci ildə isə Ulu Öndər "Dövlət qadın siyasətinin həyata keçirilməsi haqqında" Fərman verib. Fərman bütün dövlət strukturlarında qadınların təmsil olunma faizinin yüksəldilməsini nəzərdə tutub. Nazirlik və idarələrdə gender siyasətinə məsul koordinatorlar-fokal mərkəzlər fəaliyyət göstərmiş. Eyni zamanda, 16 rayonun icra hakimiyyəti orqanlarının

tərkibində gender problemləri üzrə şöbələr yaradılıb.

2006-cı ildə "Gender bərabərliyinin təminatları haqqında" qanun qəbul edilib. Bu qanun Azərbaycanda cinsi mənsubiyyətə görə, hər cür ayrı-seçkililiyi qadağan edib və ölkənin hüquq təcürübəsində, ilk dəfə olaraq, bu qanunda ayrı-seçkilik anlayışı tətbiq olunub. Qanunda qeyd olunub ki, cinsi mənsubiyyətə görə, ayrı-seçkilik, seksual qısnamalar, cinsi mənsubiyyətə görə fərq qoyma, hansısa istisnalar və ya üstünlük verilməsi, cinsi mənsubiyyətə görə haqların sıxışdırılması və inkar edilməsidir. İnzibati Xətalər Məcəlləsinin 60.1 maddəsində isə seksual qısnamaya məruz qalmış və öz idarə rəhbərindən şikayət etməsi işçiyə təzyiqli göstərilməsini qadağan edən düzəlişlər edilib. Ədliyyə Nazirliyi bununla mübarizənin mütləq olması haqqında hakimlər, hüquq-mühafizə orqanlarının əməkdaşları və vəkillər üçün hazırlıq kursu təşkil edib.

Hazırda Azərbaycanda qadınlar dövlət və özünüidaretmə orqanlarında və özəl sektorda yüksək postlarda təmsil olunurlar. Parlamentin vitse-spikeri və Tələbə Qəbulu üzrə Dövlət Komissiyasının, Ailə, Qadın, Uşaq Problemləri üzrə Dövlət Komitəsinin rəhbəri qadındır. Onların sırasına nazir müavinləri, MSK üzvləri, DSK sədrleri və bələdiyyə üzvləri olan qadınları da aid etmək olar. Bununla yanaşı, dövlətin güc strukturlarında çalışan, yüksək rütbəli rəhbər vəzifə sahibi olan, yüzlərlə qadın var. Qıssası, demək olar ki, Azərbaycanda aparılan gender, ailə və demoqrafiya siyasəti müsbət nəticələr verir.

Azərbaycanda gender balansının tarazlığı qorunur

Ailə modelinin formalaşmasında və inkişafında gənclərin fəallığı, xüsusilə vurğulanmalıdır. Yeni

gənclər sağlam ailə modelinin qurulmasında əsas vasitədir. Açıq və tam əminliklə demək olar ki, bu gün Azərbaycan gəncliyi cəmiyyətin inkişafında fəal sosial təbəqəyə çevrilib. Ölkə gəncləri demokratikləşmə prosesində fəal iştirak edir, mədəniyyət, incəsənət, elm və digər sahələrdə parlaq nailiyyətlər qazanır, dövlətçilik ənənələrini daim uca tutur və çoxşaxəli islahatların reallaşdırılmasında yaxından iştirak edirlər. Amma razılışmaq lazımdır ki, bəzən gənclər düşünmədən, əksər hallarda isə, valideynləri ilə məsləhətləşmədən addımlar atırlar ki, bu da sonda onların, ümumilikdə isə, cəmiyyət üçün problemlərin yaranmasına gətirib çıxarır. Bu gün ki, reallıqlara və üzə çıxan faktlara əsasən, demək olar ki, erkən nikaha daxil olmaq cəmiyyətimiz üçün problemlərdəndir. Məlum faktdır ki, erkən nikaha daxil olub, onun acı nəticələri yaşayanlar az deyil. Bu cür evliliklərin sonu nadir halda xoşbəxtliklə bitə bilər, çox vaxt tərəflərin boşanması ilə nəticələnir. Ailə Məcəlləsinə görə, 18 yaşına çatmayan şəxsləri uşaq hesab edilir. Bu, həmçinin, "Uşaq Hüquqları haqqında" Azərbaycan Respublikasının Qanununda da öz əksini tapıb. Toy şəhliyində 16-17 yaşlı bəy və ya qadınla uşaq olduğunu xatırlatsaq, nəinki onların, hətta valideynlərinin də ciddi qınağına tuş gələrik. "Qadınlara qarşı ayrı-seçkililiyin bütün formalarının ləğv edilməsi haqqında" Konvensiyanın 16.2-ci maddəsində "Uşağın nişanlanması və nikahı hüquqi qüvvəyə malik deyil" müddəəsi əks olunub. Dində də qızların erkən yaşda ərə verilməsi birmənalı qarşılanmır. Mövcud dini qaydalara görə, qız nikaha daxil olanaq dek təhsil almalı, ailə həyatına həm fiziki, həm də mənəvi hazır olmalıdır. Dövlət Statistik məlumatına görə, 2015-ci ildə Azərbaycanda 15-17 yaşlı analar tərəfindən 2943, 2017-ci ildə isə 3426 uşaq dünyaya gəlib. Əvvəlki illərdə olduğu kimi,

Əli Kərimli müsavətçiləri mitinq məsələsində aldadıb?

Bir neçə gündür ki, AXCP sədri Əli Kərimli sosial şəbəkələrdə "Milli Şura"nın keçirməyə planlaşdırdığı mitinqlə bağlı çağırışlar etsə də, həmin çağırışlara ciddi dəstəyin olmadığı görünməkdədir. Məsələn ondadır ki, "Milli Şura" rəhbərliyinin Müsavat rəhbərliyi ilə birgə mitinq keçirmək barədə əldə etdiyi razılaşma pozulmaq üzrədir. Buna səbəb isə, AXCP sədrinin müsavətçilərdən öz siyasi dividendi üçün istifadə etmək marağı, eləcə də, qarşı tərəfin gizli planlar qurmasıdır.

"Milli Şura" üzvləri müsavətçilərlə birgə BŞİH-ə müraciət edərkən bilinib ki, Ə.Kərimli başqa tarixdə və başqa ünvanda mitinq keçirmək üçün müraciət edibmiş...

Bu barədə Müsavat partiyasının kuluarlarında söz-shöbət-ler gezip və sonda ictimailəşib. Müsavat partiyasının başqanı

Arif Hacıyaya məlum olub ki, Ə.Kərimli martın 4-də mitinq keçirmək üçün müvafiq orqanlara müraciət məktubu göndərmiş. Ancaq ona verilən cavabda aksiyanın 4-də deyil, 3-də keçirilməsi ilə bağlı təklif verilib. O isə, bu təklifdən imtina edib. Digər tərəfdən, Müsavat nümayəndələri ilə birlikdə "Milli Şura" üzvləri BŞİH-ə müraciət edərkən bilinib ki, Ə.Kərimli başqa tarixdə və başqa ünvanda mitinq keçirmək üçün müraciət edibmiş.

Beləliklə, məhz bu məlumat

ictimailəşəndən sonra, yeni aksiya müzakirələrin ilk anında-cə, cəbhəçilərlə müsavətçilər arasında kəskin narazılıqlar yaranıb. Müsavat tərəfi Ə.Kərimlinin növbəti dəfə siyasi manipulyasiya etməkdə ittiham edərək, əslində, onlara da bu məlumatın verilməsi olduğunu haqlı olaraq deyiblər.

Müsavətçilər belə qənaətə gəliblər ki, aksiyadan sonra AXCP sədrinin ətrafı müsavətçilərin, məhz Əli Kərimliyə görə meydana çıxdıqları təbliğatını aparacaqlar

Müsavət partiyasından sıxan digər xəbərə görə, "Milli Şura"nın mitinqinə qatılmaq qərarı bu günlərdə qüvvədə düşə bilər. Çünki Ə.Kərimlinin Müsavatın elektoratından birgə mitinqdə öz təbliğatı üçün isti-

fadə edəcəyi ifşa olunub. Artıq müsavətçilər, belə qənaətə gəliblər ki, aksiyadan sonra (əgər keçiriləcəksə-R.R.) AXCP sədrinin ətrafı müsavətçilərin, məhz Ə.Kərimliyə görə meydana çıxdıqları təbliğatını aparacaqlar. Bununla da, düşərgə daxilində ciddi qalmaqalara start verilib və bu dəfə də özlərini "ana müxalifət" olaraq ictimai rəyə zorla sırayan liderlər arasında sınıq-salxaq körpülər tamamilə dağılıb.

Rövşən RƏSULOV

Məndən demək...

AFƏT

Oturub-durub ha fikirləşirəm, bir yana çıxa bilmirəm. Deyirəm, öz aramızdı, bizim bu dağıdıcı müxalifətin acınacaqlı duruma düşməsinin kökündə bugünkü anormal fəaliyyətləri dayanır. Bu yazıqlar elə yaranan gündən özlərinin fəaliyyətsizliyi, səriştəsizliyi, insanların maraqlarına cavab verə bilməyən, öz içlərində normal dəyişikliklər aparmaq bacarıqlarının olmaması üzündən acınacaqlı duruma düşüblər. Elə bu və ya bir çox səbəblərdəndir ki, bu ağıldankəmlər uzun illərdir, bütün seçkilərdə uduza-uduza qalıblar.

Görəsən, bunlar hələ də dərk etmirlər ki, meydana bir özlərindən, bir ailə üzvlərindən, üç-beş dostlarından, qohum-əqrəbələrindən başqa heç kəs yoxdur? Günü-gündən ələnərək, partiyadaşlarının azalan sayının səbəbini niyə özlərində axtarmırlar? Bunların işi-peşəsi ancaq hakimiyyəti tənqid etməkdir, hələ bir gör, nə qədər ağızbəhəm ediblər ki, aradabir təhqir və şantajda da əl atırlar?! Adama deyirlər, bu illər ərzində xalqın diqqətini çəkməkdən ötrü hansı bir iş görmüsünüz? Sualım da lap gülünç çıxdı, nə bacarırlar ki, nə də edələr. Elə buna görə də, cəmiyyətdə qəbul olunmurlar, amma di gəl ki, bununla da barışmırlar. Xalq isə bütün bunları gördüyündən, onlara nifrət bəsləyir, pozucu əməllərini tənqid edir. Ona görə də, müxaliflər ilbəl daha acınacaqlı və rüsvayçı vəziyyətlə üzləşir və sosial bazalarını itirirlər. Hətta bu səbəbdən, demək olar ki, dağıdıcı ünsürlərin yalnız partiyaların və onların ləkəli olan sədrlərinin adları qalıb.

Bu faktın mövcudluğu fonunda utanmadan küçələrə çıxıb, guya birlikdə olduqlarını nümayiş etdirməyə çalışırlar, di gəl ki, onu da bacarmırlar. Çünki hər dəfə meydana yığılan beş-üç nəfər ancaq eyni simalar olur. Özləri də gözəl başa düşürlər ki, artıq yox səviyyəsindədirlər. Sadəcə, ən azı, mətbuatın diqqətini özlərinə cəlb etmək üçün ara-sıra boş qazan kimi danqılı salıb, baş aparırlar. Əsasən də, xarici havadarlarının çaldığı musiqi sədalarına oynayırlar. Hələ də bəzi anti-Azərbaycan qüvvələr onlardan bir alət kimi istifadə edir. Bunu bilsələr də, fərqi-də deyillər. Çünki qarşılıq öhdəliyin tələbləri belədir, iş gör, pul əldə et. Ümumiyyətlə, xaricdəki havadarlarına yalmanmasalar, ayaqda qala bilməzlər. Öz aramızdı, artıq xaricdəki qüvvələr də qanırlar ki, Azərbaycanda məkrli niyyətlərini həyata keçirmək mümkünsüzdür. Atalar demiş, "keçinin buynuzu qaşınanda, başını çobanın çomağına sürter". Onlar da yaxşı bilirlər ki, Azərbaycanla ya dost olmaq lazımdır, ya da bizə qarşı təzyiq etməyin heç bir adı yoxdur. "Saqqalım yoxdur, sözüm keçmir". Biri bu müxalifətə başa sal-sın ki, Kərbəlayi demiş, "ağıllarını başlarına yığıb, keçsinlər bu tərəfə". Əminliklə deyirəm ki, xaricdəki havadarları dağıdıcı müxalif məxluqlara yardımları kəssə, o zaman müxaliflər birdəfəlik olaraq, tarixdən silinəcəklər, onsuz da, silinmək üzrədirlər. Məndən demək...

UNICEF: yod qıtlığı yeni doğulan körpələrin beynini zədələyir

verilən məlumata görə, risk qrupuna daxil olan uşaqların dördü hissəsi Cənubi Asiyada yaşayır. Bu, ayrı-ayrı ailələrin problemi deyil, dövlətlərin problemdir, ona görə ki, uşaqların intellekt əmsalının azalması ölkələrin ümumi intellektual potensialına və müvafiq surətdə, onların iqtisadi və sosial inkişafına da təsir göstərir.

Yadda saxlamaq lazımdır ki, yod qıtlığına qarşı mübarizə aparmaq mümkündür. Bu məsələnin əsas həll yolu qida məqsədilə yodlaşdırılmış duzdan istifadə etməkdir. Belə duz hamilə qadınların və uşaqların öz orqanizmləri üçün zəruri miqdarda yod almasına kömək edir. Yodlaşdırılmış duz ailənin digər üzvləri üçün zərər-sizdir və yemək hazırlamaq üçün məhz ondan istifadə etmək lazımdır.

Yod qıtlığının profilaktika tədbirlərinin

sadə olmasına baxmayaraq Cənubi və Şərqi Afrika ölkələrində əhalinin dördü bir hissəsi yodlaşdırılmış duzdan istifadə etmək imkanından məhrumdur. Nəticədə həmin regionda dörd milyon körpə yod qıtlığının inkişaf etməsi təhlükəsi qarşısında köməksiz vəziyyətdədir.

Bu məsələ Avropada da çox kəskin. Dünya Səhiyyə Təşkilatının (DST) son məlumatlarına görə, Rusiya və Ukrayna məktəblilərinin orqanizmində yodun miqdarı orta normadan aşağıdır. DST israrla bildirir ki, duzun yodlaşdırılması barədə qanun qəbul edilməlidir. Buna baxmayaraq Rusiyada hələ də belə qanun qəbul edilməyib. UNICEF dünyanın bütün rayonlarının yodlaşdırılmış duzla təmin edilməsi və qeyd olunan risklərin azaldılması məqsədilə təxirəsalınmaz tədbirlər görməyə çağırır.

Sinoptiklər xəbərdarlıq edir...

Sinoptiklər əlverişsiz və küləkli hava şəraiti ilə bağlı xəbərdarlıq ediblər. Ekologiya və Təbii Sərvətlər Nazirliyinin Milli Hidrometeorologiya Departamentindən AZƏRTAC-a verilən xəbərdarlığa əsasən, martın 3-5-də bəzi rayonlarda qərb küləyinin əsəcəyi, ayrı-ayrı yerlərdə arabir güclənəcəyi gözlənilir. Martın 5-də hava şəraitinin bəzi yerlərdə yağıntılı olacağı ehtimalı var. Tibbi-meteoroloji proqnoza görə, martın 3-4-də Abşeron yarımadasında atmosfer təzyiqinin xeyli enməsi fonunda arabir güclənən gilavər küləyinin əsəcəyi gözlənilir ki, bu da bəzi meteohəssas insanlar üçün əsasən əlverişsiz olacaq.

ABŞ milyarderləri bu həftə 55 milyard dollar itiriblər

Bu həftənin əvvəlindən başlayaraq ABŞ-da fond birjalarının səhmlərinin ucuzlaşması fonunda amerikalı milyarderlər 55 milyard dollar itiriblər. AZƏRTAC xəbər verir ki, Bloomberg nəşrinin məlumatına görə, fond səhmlərinin ucuzlaşması ən çox "Berkshire Hathaway" investisiya fondunun rəhbəri Uorren Baffete təsir edib. O, fevralın 26-dan bəri 3,74 milyard dollar zərəre uğrayıb. Eyni zamanda, "Facebook" sosial şəbəkəsinin banisi Mark Zuckerberqin varidatı 3,72 milyard dollar, "Alphabet" holdinginə rəhbərlik edən Lari Peysin və Sergey Brinin varidatları isə müvafiq olaraq 3,1 milyard və 3 milyard dollar azalıb. İspaniyanın "Inditex" toxuculuq konserninin və "Zara" ticarət markasının qurucusu Amansio Orteqa bu müddət ərzində 2,5 milyard dollardan məhrum olub.

3 mart 2018-ci il

Heç kim unudulmur, heç kəs yaddan çıxmır

Şəhidin xatirəsi anıldı

Qaradağ rayonundakı Seyfulla Məmmədov adına 110 sayılı tam orta məktəbdə şəhidin xatirəsi anıldı. Tədbirə şəhidin yaxınları ilə yanaşı, onun müəllimləri də dəvət edilmişdilər. Məktəbin direktoru Şəfayət Orucova tədbiri açıq elan edərək, Qarabağ döyüşlərində qəhrəmancasına həlak olmuş Seyfulla Məmmədovun döyüş yoluna işıq saldı. O, Seyfullanın bu məktəbdə təhsil aldığı illərdə yaxşı oxumasından, nizam-intizamlı şagird olmasından, qondarma Dağlıq Qarabağ savaşında mənfur düşməne qarşı igidliklə döyüşməsindən və torpaqlarımızın azadlığı uğrunda şəhid olmasından danışıaraq, onu məktəblilərə nümunə göstərdi.

Məktəbin təlim-tərbiyə işləri üzrə direktor müavini, tədbirin təşkilatçısı Səvinaz Hüseynova söz alaraq, şəhid S.Məmmədov haqqında geniş məlumat verdi. Hər bir kəsi torpaqlarımızın azadlığı yolunda Seyfulla kimi döyüşərək, igidliklər göstərməyə ruhlandırdı. Sonra çıxış edənlər Seyfullanın Vətənə və xalqına layiqli övlad, düşməne qarşı nifrəti və döyüşkənliyi ilə hər kəsə, xüsusilə, gənc nəsle örnək olduğunu vurğuladılar. Şagirdlər qəhrəmanlığı tərənnüm edən, yağı düşməne nifrət aşılacaq şeirlər və səhnəciklərlə şəhidin xatirəsini andılar.

Seyfulla Yədulla oğlu Məmmədov 1965-ci il fevralın 20-də Navahi qəsəbəsində anadan olmuşdur. Kiçik yaşlarında olarkən, atasının işi ilə əlaqədar olaraq Qaradağ rayonunun Ələt qəsəbəsinə köçmüşdü. 1982-ci ildə 110 sayılı tam orta məktəbi bitirdikdən sonra həmin rayonun Hərbi Komissarlığından Sovet ordusu sıralarına həqiqi hər-

bi xidmətə yollanmışdır. Hərbi xidməti Qırğızıstan Respublikasının Frunze şəhərində olmuşdur. S.Məmmədov hərbi xidmətdə olarkən snayperçi vəzifəsini layiqincə yerinə yetirdiyinə görə, "Fərqlənmə" döş nişanına layiq görülmüşdür. İkiillik hərbi xidməti dövründə vəzifəsini layiqincə yerinə yetirdiyinə və hərbi nizam-intizama riayət etdiyinə görə Seyfullanın atasına komandirlik tərəfindən dəfələrlə təşəkkür məktubları göndərilmişdir.

1985-ci ildə hərbi xidmətini başa vuran Seyfulla evə dönmüş və Ələt Ağac Emalı Zavodunda işləməyə başlamışdır. 1988-ci ildə ailə həyatı qurmuş və 2 qız övladı dünyaya gəlmişdir.

1990-cı ildə Bakı şəhərində baş vermiş Qanlı Yanvar hadisələrində fəal iştirak etmiş, azadlıq mübarizləri ilə çiyin-çiyinə dayanmışdır. Erməni faşistlərinin Dağlıq Qarabağda, xüsusilə, Xocalıda törətdikləri soyqırımı faciələrinə dözməyən Seyfulla 1992-ci ildə

könüllü olaraq ordu sıralarına yazılmış və Dağlıq Qarabağdakı döyüşlərə atılmışdır. Vətənin dar günündə Kəlbəcər və Ağdərə rayonlarında, Sərsəng Su Anbarı yaxınlığında gedən şiddətli döyüşlərdə igidliklə vuruşmuşdur. S.Məmmədov Ağdərənin Dranbon yüksəkliyi uğrunda bir neçə gün davam edən ölüm-dirim savaşında igidliklə döyüşür və 1992-ci il avqustun 21-də düşmənin iki gülləsinə tuş gələrək, qəhrəmancasına həlak olur. Seyfulla doğulduğu Navahi qəsəbə qəbiristanlığında dəfn edilir.

Qədirbilən dövlətimiz şəhid S.Məmmədovun adını əbədləşdirmək məqsədilə təhsil aldığı 110 sayılı orta məktəbə adını vermiş, qarşısında büstünü ucaltmışdır.

Həmin döyüşlərdə bir çox igidlərimizlə bərabər Seyfullanın bacısının ömür-gün yoldaşı Mirzağa Məmmədov da həyatını itirir. Şəhidin adı təhsil aldığı Qaradağ rayonundakı 303 sayılı tam orta məktəbə verilmişdir.

S.Məmmədovun Qarabağ uğrunda gedən döyüşlərdəki şücaətləri haqqında bir sıra kitablarda, o cümlədən, A.Qasımovun "Oğul dağı" və N.Ağayev-

vanın "Qarabağ şəhidləri" kitablarında məlumatlar verilmişdir.

Heç kim unudulmur, heç kəs yaddan çıxmır. Şəhid S.Məmmədovun doğum gününün adını daşdırdığı 110 sayılı tam orta məktəbdə yad edilməsi də bunun bariz nümunəsidir.

S.Məmmədovdan yadigar qalan iki qız övladı ali təhsil alaraq, ailə qurublar. Hərəsinin iki övladı var. Seyfulla bu sakit və xoşbəxt günləri görməyə də ruhu şaddır. Lakin bütün şəhidlərimizin bir nigaranchılığı, bir dərdi var - nə qədər ki ərazilərimiz düşmənlə tapdağdan təmizlənməyib və məcburi qaçqın - köçkünülməmiş öz yurd-yuvalarına qayıtmayıblar, onların nigarən ruhları daim başımız üzərində fırlanacaq, məlul-məlul dedə-baba torpaqlarına boylanacaq.

**Ədilə Qocayeva,
AJB-nin üzvü**

Azərbaycan-NATO tərəfdaşlığı ilə bağlı müzakirələr aparılıb

Azərbaycan Respublikasının NATO yanında nümayəndəliyinin başçısı vəzifəsini icra edən Qaya Məmmədov NATO Parlament Assambleyasının baş katibi David Hobbs ilə görüşüb.

Xarici İşlər Nazirliyinin mətbuat xidmətindən AZƏRTAC-a bildirlər ki, görüş zamanı Azərbaycan-NATO tərəf-

daşlığı, regionda vəziyyət və qarşılıqlı maraq doğuran digər məsələlər ətrafında fikir mübadiləsi aparılıb. Q.Məmmədov Azərbaycanın NATO-nun "Sülh naminə tərəfdaşlıq" proqramında iştirakı barədə məlumat verib və tərəfdaşlığın parlamentar ölçüsünün əhəmiyyətini qeyd edib. Baş katib David Hobbs Azərbaycanın NATO əmə-

liyatlara töhfəsini yüksək qiymətləndirib və NATO Parlament Assambleyasında Azərbaycan Respublikası Milli Məclisinin nümayəndə heyətinin fəal iştirakını təqdir edib.

RÖVSƏN
rovsen.rasulov@mail.ru

*İndi qayıdıb
deyəsən ki, ay
GƏDALAR..!*

Deyirəm, xarici ölkələrdə Azərbaycan əleyhinə çıxış edən erməni lobbisi az imiş kimi, indi də bu yandan, həmin lobbiyə canfəşanlıqla nökrəçilik edən milli xəyanətkarlar ölkəmizdəki seçkiqabağı mühiyyətdən istifadə edib, qəşəngcə pul qazanmaq yolu tapıblar. Yəni belələri üçün, necə deyərlər, halal-haram məsələsi, ümumiyyətlə mövcud deyil. Təki pul gəlsin, sifarişlər gəlsin..!

Yeri gəlmişkən, bu günlərdə BMT İnsan Hüquqları üzrə Ali Komissar ofisinin müstəqil eksperti, qondarma erməni soyqırımının "tanındılması" uğrunda, hətta öünü də satmağa hazır olan Alfred de Zayas növbəti dəfə başından böyük qələt edib. Məsələn, deyib ki, Dağlıq Qarabağ "müstəqil subyekt" kimi tanınmalıdır və Azərbaycan da buna mane olmalıdır (?!-R.). Xatırladım ki, bu ermənipərəst sarsaq dəfələrlə Avropa və ABŞ-da qondarma soyqırımına həsr olunmuş konfranslarda məruzəçi olub və müxtəlif "ideyalarla" erməni oynaşlarının xoşuna getməyə çalışıb. Axı siyasi fahişəlik onun əsas peşəsidir! Həmin bu Zayas iddia edir ki, indiki Türkiyə o zamanın varisidir və qurbanlara kompensasiya, yəni "dəymiş zərərin ödənişini" etməlidir, hətta ermənilərin "əcdadlarının" repatriatsiyasını həyata keçirməlidir. Üstəlik, ermənipərəst ekspert BMT İnsan Hüquqları Şurasının "Demokratik və ədalətli beynəlxalq qaydalar" məsələləri üzrə məruzəçisidir. Belə olan halda, Alfred de Zayasın BMT-dəki təyinatı qeyri-qanuni hesab olunmalıdır. Çünki beynəlxalq qanunlara əsasən, mütləq birtərəfli mövqə sərgiləyən və istənilən millətə qarşı şovinist fikirlər bildiren şəxs belə vəzifəni əsla daşımamalıdır. O isə, açıq anti-türk əhval-ruhiyyəli birisidir! Çox yəqin ki, türk qardaşlarımız demişkən, vaxtı çatanda bu Zayasın icabına baxılacaq, ən azından, biz buna ümid edirik.

Lakin sözügedən məsələnin digər tərəfi də var. Köşəmin əvvəlində yazdığım kimi, erməni lobbisi və onlara fahişəlik edən xarici "ekspertlər" azmış kimi, bizim milli xəyanətkarlar da bu yandan dövlətimiz əleyhinə gah hürür, gah anqırır, gah kişnəyir, gah mələyir, gah miyoldayır, gah cıkkıldəyir, gah da...

O günləri Məhəmməd Mirzəlinin Bərdədəki qohmlarından biri, lap dəqiq desək, əmisi oğlu onun ölkədən çıxmasının əsl səbəblərini fesybukda açıqlayıb. Sən demə, M.Mirzəlinin cinsi orientasiyası mavi rəngə çalır, üstəlik, yaşadığı kənddə onun məlum davranışlarından bezən qohumları sonda bu gədanı kənddən qovublar. O da, bir mavi olaraq, dərhal özünü verib xarici səfirliklərin birinin qabağına və "təzyiqlərə" məruz qaldığını deyərək, birtəhər viza alaraq, köçüb Hollandiyaya. Hollandiyada isə, onu Orduxan Teymurxan adlı digər mənşəyi bilinməz cinsi orientasiyalı şəxs qarşılayıb və beləcə, onlar əl-ələ verərək başlayıblar pul qazanmaq haqqında düşünməyə. Əlbəttə, özünə, qohum-əqrəbasına hörmət qoymayanlardan Vətənə, millətə, dövlətə hörmət etmələrini gözləmək, sadəcə, sadələvhlük olardı. Ona görə də, bu gün bu siyasi gədalər özlərini satıb-tükəndirdikdən sonra indi də erməni maraqlarına əməlli-başlı nökrəçilik edirlər. İndi qayıdıb, bunlara deyəsən ki, ay GƏDALAR, bəs bu qədər "mübariz" məxluqlarsınızsa, nəyə görə yaşadığınız ölkəndə, Hollandiyada BMT nümayəndəliyi qarşısında aksiya keçirib, Alfred de Zayasın sərəməlmələrinə etiraz etməirsiniz? Qorxursunuz ki, bərdə erməni oynaşlarınız sizdən üz döndərər? Bax, məsələ də bundadır e...

Müxalifətdə “at izi eşşək izinə” qarışıb

Məsəl var deyərlər: “Qanmazı qandırınca, özün anlamaz olarsan”. Sanki atalar bu məsələi beyinlərində, düşüncələrində formalaşdırıb, cəmiyyətə ixrac edən zaman indiki müxalifət partiya sədrələrini nəzərdə tutublar. Doğrudan da, çirkab içində olan Azərbaycanın dağıdıcı müxalifətinə o söz, o məsələhət qalmayıb ki, xalqın maraqlarına uyğun siyasət yürüdü, xarici maraqlı qüvvələrin tapşırıq və göstərişlərinə əsasən, dövlətə qarşı pozucu və təxribatçı siyasət aparmayın. Amma nə fayda ki, el bil bu deyilənlər müxalif partiya sədrələrinə deyil, daşa-qayaya deyirsən, nəticəsi olmur.

Simasızların siması fərqli ola bilməz

Müxalifətin aparıcı simaları hesab olunan partiya sədrləri öz yarıtmaz və ağılsız siyasətlərini davam etdirirlər. Xarici maraqlı qüvvələrin, məkrli fondların sifarişinə uyğun olaraq, sabitlik adası hesab olunan Azərbaycanda qarışıqlıq yaratmağa və ictimai-siyasi sabitliyi pozmağa cəhdlər edirlər. Aradabir saxta partiya vəsiqələri verib mühacir statusu verdikləri xaricdəki satqın və xəyanətəkar meyilli ünsürləri də öz zibillərinə şərik edərək, şəhər-şəbədə layihəsi həyata keçirirlər. Söz yox ki, bu, birbaşa erməni marağına və erməni kəşfiyyat orqanlarının Azərbaycana

qarşı anti-təbliğat kampaniyasına işləyir. Səbəbsiz yerə deyil ki, bu gün Ermənistan mətbuatının Azərbaycana qarşı şərəfsizcəsinə aparılan qarayaxma fəaliyyətində əsas istiqamətverici təbliğat vasitəsi Orduxan Temirxan kimi “sapı özümüzədən olan baltalar”ın sərəm bəyanatlarından və videogörüntülərindən istifadə edirlər.

Leyla Yunus gülə-gülə: “Bu, mənlik deyil”

Və yaxud məlum cinayətlərdən qorxaraq, xaricə qaçıb gizlənmən Leyla Yunus Xocalı soyqırımını ilə bağlı keçirilən tədbirdə Azərbaycan xalqı əleyhinə hədəyanlar danışdı. “Siz Xocalı vəhşiliyindən

söz açmadınız” sualına utanıb-çəkinmədən L.Yunus gülə-gülə, “bu, mənlik deyil” cavabını verib. Belələrinə azərbaycanlı demək nə dərəcədə mümkündür? Təbii ki, heç vaxt bu kimi satqın və xəyanət yolu tutan simasızlara azərbaycanlı adını vermək mümkün-süzdür. Düzdür, deyilə bilər ki, günah ilana ağı verəndədir. Yəni xaricdə oturub Azərbaycan əleyhinə qərəzli fəaliyyət yolu tutanlar, onları təlimatlandırın Əli Kərimli, İsa Qəmbər və Arif Hacı kimi cəmiyyətdə nifrət obyektinə olan partiya sədrləridir. Haqlı olaraq, ictimaiyyət Orduxan kimi dələduzların fəaliyyətinə qəti etirazlarını bildirdən zaman “Milli Şura”, AXCP, Müsavat yetkililəri narahat olmağa baş-

layırlar. Hətta “Milli Şura”nın sədri Cəmil Həsənli O.Temirxanın ifşa olunmasına dözümsüz yanaşaraq, onun müdafiəsinə qalxıb. İddialar və lüzumsuz fikirlər irəli sürərək, O.Temirxanın ictimai rəyde qınaq obyektinə olmasından hakimiyyətə yaxın mətbu orqanların rolu olduğunu bildirdi. “Görünən dağa nə bələdçi?” Əgər O.Temirxan və bu kimi şəxslər cəmiyyətin gözü qarşısında ermənipərəst qüvvələrə işlədiklərini nümayiş etdirirlərsə, bunu mətbuat müstəvisində insanlara çatdırmağa nə ehtiyac duyula bilər ki?

“Gücləri olsaydı, seçkiyə qatıldılar”

i.ƏLİYEV

Radikallar ictimai dəstəkdən məhrumdurlar

Prezident seçkilərinin təbliğat-təşviqat kampaniyasının başlamasına sayılı günlər qalmasına baxmayaraq, müxalifət düşərgəsi yalnız oyunbazlıq arzusundadır. Müxalifətçilər bir araya gəlmək və aksiyalara start verməyi planlaşdırır. Təbii ki, boykot qərarları ilə uğur qazanmağa zərər qədər gümanı olmayanlar, görünür, bundan başqa çıxış yolu tapa bilməyiblər. Əslində, mövcud olduqları bütün dövrlərdə heç bir çıxış yolu tapmayanlardan bundan başqa heç nə gözləmək olmaz. Amma ən azından çıxış yolu axtarıqda da, heç olmasa, qanunların aliliyinə hörmət edilməlidir.

Konstitusiyanın seçkilərlə bağlı müvafiq müddəalarına əsasən təşviqat kampaniyasının başlandığı vaxta qədər təşviqatla məşğul olmaq qanuna ziddir. Bu baxımdan, antitəbliğat xarakterli aksiyalar keçirmək arzusunda və niyyətində olan radikallar anlamalıdır ki, hər hansı bir namizədin əleyhinə səsləndirilən şuarlar, aparılan antitəbliğat özü də təşviqat sayılır və bu qanunsuz hərəkətlər Seçki Məcəlləsinin müvafiq maddələri ilə tənzimlənir. Məhz buna görə də, təşviqat kampaniyasının baş-

ladığı tarixə qədər müxalifətçilər bu tip hərəkətlərdən çəkinməlidirlər.

Fəaliyyəti və mövcudluğu yalnız virtual müstəvidə görünən müxalifət düşərgəsinin danışıqları da elə virtual şəkildə aparılır və qəbul etdikləri qərarlar da bu virtuallığı əks etdirir. Bu səbəbdən ictimaiyyət müxalifətçilərin niyyətlərindən xəbərdardır və heç də bu niyyətləri müsbət qarşılanmır. Yəni qohum-əqrəbasından, yaxın ətrafından ibarət insanları küçə və meydanlara yığıb pafoslu çıxışlar etmək arzusunu gerçəkləşməsinə ümid olmasa da, ən azından, belə bir xülyada olmaları belə ictimai narazılıqlara səbəb olub. Sosial sifariş olmadığı halda, vətəndaşlar böyük ruh yüksəkliyi ilə seçkilərə hazırlaşdığı bir zamanda radikalların qarışıqlıq niyyətləri narazılıqdan başqa əks-səda doğura bilməzdi. Cəmiyyətin bu reaksiyasını çox yaxşı başa düşən müxalifət düşərgəsi yenə də öz niyyətində-

dirse, deməli, çarəsizliyini bununla etiraf edir.

Son günlər müxalifət düşərgəsində təmsil olunan bir sıra qurumların və partiyaların birgə mitinq keçirmək çağırışlarına rast gəlirik. İnanmaq olmur ki, Müsavat partiyası, AXCP və onun idarəçiliyində olan “Milli Şura”sı birgə mitinq keçirməyə razılaşıblar. Dəfələrlə şahidi olmuşuq ki, “Milli Şura”nın heç bir mitinqinə, nəinki Müsavat partiyası, hətta ən “cırdan” partiyaların sıraviləri belə qatılmayıb. Nəinki qatılmayıb, əvvəlcədən də qatılmayacaqlarını bəyan etməklə, mitinqlərdə iştirakın mümkün-süzlüyünü özləri də etiraf ediblər. Bununla yanaşı, keçirilən mitinqlərdə, heç bir partiyanın, qurumun və onların nüma-

yəndələrinin iştirak etmədiyini də müşahidə etdik. AXCP sədri tabeliyində olan qondarma “şura”nın qondarma sədri ilə bir araya gəlsə də, digərləri ilə bunun şahidi olmadıq. Tribunada da sədrin yaxın ətrafı idi, mitinq iştirakçıları arasında da. Mitinqlərin hər birində iştirak edənlər elə əvvəlki mitinqlərdəkilərdən ibarət idi. Yəni bir sözlə, mitinqlər yalnız cəbhəçilərin iştirakı ilə təşkil olunurdu. Müsavat başqanının dəfələrlə AXCP-yə birgə mitinqlər barədə təklifləri və bu təkliflərinə cəbhəçilərin rədd cavabı hər kəsə məlumdur. Hərçənd, AXCP sədrinin təşkil etdiyi mitinqdə iştirak etməkdən imtina etsə də, A.Hacılı başqan olaraq, Müsavat partiyası ilə cəbhəçilərin birgə mitinqinin hər zaman arzusunda olub. Birgə mitinqin təşkil olunması məqsədi ilə dəfələrlə də Ə.Kərimliyə ismaric yolladığı ictimaiyyətə gizli deyil. İctimaiyyətə o da gizli deyil ki, Ə.Kərimli başqanın bütün təkliflərinə rədd cavabı verib. Heç zaman A.Hacılı ilə, Müsavat partiyası ilə birgə mitinq keçirməyə razılıq verməyib. Görəsən, indi nə hadisə baş verdi ki, qəflətən, Kərimli fikrindən döndü, yaxud necə oldu ki, bu dəfə AXCP sədri özü Müsavat başqanına bu təkliflə müraciət etdi? Kərimlini belə bir təklif etməyə nə vadar etdi? Hansı məcburiyyət qarşısında Kərimli, ağılına belə gətirmək istəmədiyi birgə mitinqə qol qoymalı oldu?

Maraqlıdır, Ə.Kərimli dəfələ-

Hazırkı məqamda bütün güc və imkanları ilə cəmiyyətdə qarışıqlıq yaratmağa çalışan dağıdıcı müxalif ünsürlər bunun üçün müxtəlif vasitə və üsullardan istifadə edirlər. Həmin üsullardan biri də özünü doğrultmadığı sübuta yetirilən mitinq vasitəsidir. “Milli Şura” müxalifət partiyalarına müraciət edərək, martın 10-da mitinq keçirməyi təklif edib. Ancaq Müsavat istisna olmaqla, digər müxalifət partiyaları aksiyaya qoşulmayacaqlarını bildirdilər. “REAL” təmsilçisi Natiq Cəfəri təşkilində iştirak etmədikləri mitinqə qatılmayacaqlarını qeyd edib. Onu da bildirdi ki, hazırkı mərhələdə aksiyaların uğurlu alınacağı inandırıcı deyil. ADP sədri Sərdar Cəlaloğlu da müxalifətin keçirməyi planlaşdırdığı mitinqin baş tuta biləcəyinə şübhə ilə yanaşdığını söyləyib. Bildirdi ki, əgər “Milli Şura”nın və Müsavatın gücü olsaydı, seçkiyə qatıldılar. Eləcə də, “Ümid”, KAXCP, “Azadlıq”, “Aydınlar”, ALP, AMİP və digər partiyalar da “Milli Şura”nın mitinqinin iştirakçısı olmayacaqlarını bəyan edib. Yalnız Müsavat “Milli Şura”nın planlaşdırdığı mitinq şousuna qatılmaq niyyətində olduğunu bildirdi. Ancaq hadisələrə və araşdırmalara əsasən, demək olar ki, Müsavatın “Milli Şura”nın aksiyasına qoşulması arzuların reallaşması olmayacaq. Çünki ictimai rəyde müxalifətə qarşı sərt etiraz mövcuddur. Bunun da kökündə yuxarıda qeyd etdiyim səbəblər dayanır. Bu və ya digər amillərə əsaslanaraq, əminlik demək olar ki, “Milli Şura”nın mitinqi iflasa uğrayacaq.

İnam HACIYEV

3 mart 2018-ci il

“İstəkləri baş tutmayacaq”

Tahir Kərimli: “Əvvəlki mitinqlərdə olduğu kimi, müxalifətin budəfəki mitinqi də uğursuzluğa düşər olacaq”

- Tahir bəy, müxalif partiyaların saxta vəsiqələrini əldə etməklə xaricdə mühacir adını alan bəzi gənclər ölkəmiz əleyhinə qərəzli təbliğat aparırlar. Sizcə, belələri niyə erməni dəyirmanına su tökmək yolunu tuturlar?

Müsaibimiz Vəhdət Partiyasının sədri, millət vəkili Tahir Kərimlidir

- Müxalif partiya təmsilçiləri olmuş şəxslərin bəziləri xaricə gedəndən sonra “siyasi mühacir” adına can atırlar, özlərini qəhrəman kimi təqdim etməyə çalışırlar. Xaricdə oturub Azərbaycan dövləti haqqında xoşagəlməz fikirlər söyləmələri, təbii ki, erməni maraqlarına xidmət edən addımdır. Belə şəxslərin əməlləri pislənir. Həmin şəxslər haqqında cənab işi qaldırılmalı və mühacir həyatı yaşadıkları ölkələrin istintaq orqanlarından tələb edilməlidir ki, bu şəxslər nəyin hesabına maliyyə imkanları əldə edərək, dolanırlar və müxtəlif saytlar açırlar? Bu dil qəhrəmanları şər və böhtanlar səsləndirmək hesabına özlərini göstərmək istəyirlər. Xarici ölkələrdə gizlənen həmin adamlar çox tərbiyəsiz şəkildə sosial şəbəkələrdə Azərbaycan əleyhinə iş aparırlar. Demək olar ki, bu şəxsləri idarə edən Azərbaycan dövlətinin əldə etdiyi uğurlara kölgə salmağa çalışan qüvvələrdir. Amma onların bu istəkləri baş tutmayacaq.

- Demək olarmı ki, xaricdəki həmin şəxslərlə koordinasiya işini Müsavat və AXCP funksionerləri həyata keçirirlər?

- Xaricdə olan şəxslər çox yaxşı bilirlər

ki, müxalifət güc mərkəzi deyil. AXCP və Müsavat bir-birlərinə o qədər nifrət edirlər ki, birgə tədbir iştirakçısı olmaq belə istəmirlər. Ümumiyyətlə, bu gün müxalifətdə hər hansı bir birlikdən söhbət gedə bilməz. Çünki onlar ancaq xaricdə olan havadarlarının tapşırığı əsasında birləşirlər və işləri qurtarandan sonra da ayrılırlar. Bu gün həm xaricdə olan qüvvələr, həm də müxalifətçilər narahatdırlar ki, niyə Azərbaycanda xoşagəlməz vəziyyət yarada bilmirlər. Xarici qüvvələr də, müxalifət də çox yaxşı bilir ki, onların xalq tərəfindən heç bir siyasi dəstəyi yoxdur. Amma yenə də öz

çirkin əməllərindən geri durmurlar. Bir növ istəyirlər ki, öz varlıqlarını bu yolla sübut etsinlər.

- Müxalifət növbəti mitinq şousuna hazırlaşır. Sizcə, mitinqin baş tutması real görünürmü?

- Əvvəlki mitinqlərdə olduğu kimi, müxalifətin budəfəki mitinqi də, uğursuzluğa düşər olacaq. Çünki bunların mitinqlərində ancaq özlərindən və yaxın qohumlarından başqa heç kəs iştirak etmir. Səbəb də, xalqın müxalifətin iç üzünü yaxşı bilməsidir. Yeni xalq yaxşısını pisdən ayırmağı bacarır. Onlara sual verilməlidir ki, nə qədər heç bir nəticəsi olmayan mitinq keçirmək olar? Bunların bu cür mənasız mitinqlər keçirmələri özlərini reklam etmək məqsədi daşıyır. Yeni biz də varıq demək istəyirlər. Ümumiyyətlə, müxalifətçilər bir-biri ilə nə qədər səmimi olmağa çalışsalar da, onlarda bu alınmır. Sadəcə olaraq, səmimi görənməyə çalışırlar. Müxalifətin özü də bunu çox yaxşı bilir.

GÜLYANƏ

Gömrük nəzarətinə təqdim olunmayan ov bıçağı aşkarlanıb

Gömrük nəzarətinə təqdim olunmayan ov bıçağı aşkarlanıb. Dövlət Gömrük Komitəsinin mətbuat xidmətindən AZƏRTAC-a bildirilib ki, Moskva-Bakı aviareysi ilə gələn Rusiya Federasiyasının vətəndaşı gömrük nəzarətindən keçərkən onun baqajı rentgen aparatı ilə yoxlanılıb və monitorda bıçaq təsvirləri görünüb.

Hava Nəqliyyatında Baş Gömrük İdarəsinin əməkdaşları tərəfindən həmin baqaja təkrar yoxlama aparılıb. Nəticədə, vətəndaşa məxsus çantanın içərisindəki şəxsi əşyaların arasında gömrük nəzarətinə təqdim olunmayan 5 ədəd ov bıçağı aşkarlanıb. Faktla bağlı araşdırma aparılır.

“Zeytun budağı” əməliyyatında 41 türk hərbiçisi həlak olub

Türkiyə Silahlı Qüvvələrinin Suriyanın Afrin rayonunda keçirdiyi “Zeytun budağı” əməliyyatı müddətində 41 türk hərbiçisi həlak olub. Trend-in məlumatına görə, bunu Türkiyənin müdafiə naziri Nureddin Canikli deyib. Nazir əlavə edib ki, əməliyyat zamanı Azad Suriya Ordusunun 116 üzvü də həlak olub. Bu müddət ərzində Afrin ətrafında 615 kvadrat kilometr ərazi terrorçulardan təmizlənib.

Xatırladaq ki, yanvarın 20-də Türkiyə Silahlı Qüvvələri Suriyanın Afrin bölgəsində PYD və YPG terrorçularına qarşı əməliyyata başlayıb. “Zeytun budağı” adı altında keçirilən əməliyyatlara Türkiyə Hərbi Hava Qüvvələrinin “F-16” təyyarələri də cəlb olunub.

Səsi batan müxalifət, amma...

Dirijor çubuğu gah İsa Qəmbərin, gah da Əli Kərimlinin əlində olur

Birmənalı tərzdə demək olar ki, prezident seçkiləri ilə bağlı müxalifətin fəaliyyətinin hiss olunmaması düşərgədə xiləqət qarşılıqlı çəkişmələrlə bağlıdır. Demək olar ki, müxalifət təmsilçiləri çox gözəl bilirlər ki, onların keçiriləcək prezident seçkilərində nə isə bir uğur qazanmaları qeyri-mümkündür. Elə, bu səbəbdən də, çıxış yolunu seçkiləri boykot etməkdə görüblər. Artıq çoxdan bu qüvvələr cəmiyyətin gözündən düşüb. Səbəbi də müxalifət təmsilçilərinin yersiz hərəkətlərə əl atmaları və xarici maraqlı dairələrin sifarişləri əsasında fəaliyyətlərini qurmalarıdır.

müqayisədə daha dərinidir. Bunun səbəbi partiyaların başında duranıdır. Çünki hər bir sədr öz ağılına uyğun şəxsləri ətrafına yığır. Yəni sədrin yanında daha çox “otur Fatı, dur Fatı” funksiyasını yerinə yetirən, anormal çağırışlarını və əhəmiyyətsiz təkliflərini ləbbeyklə qarşılayanlar cəmləşib. Müxalif düşərgədə təmsil olunan partiya təmsilçiləri bir-birinə qarşı mehriban düşmən münasibəti bəsləyirlər. Yeni ki, bu gün biri digərinə yaxşı olsa da, sabah ən qatı düşməne çevrilir. Səbəb yenə də bəllidir. Partiya rəhbərlərinin şəxsi ambisiyaları və bir-birini qəbul etməməsi ciddi ziddiyyətlərin yaranmasına gətirib çıxarır. Təbii ki, birlik olmayan yerdə inamdan və irəliləyişdən söhbət gedə bilməz. Belə olan halda, müxalifət günü-gündən daha da zəifləyir. Vaxtilə “ana müxalifət” olmaları ilə öyünənlər indi prezident seçkilərinə namizəd tapa bilmirlər. Bu hal müxalifətin getdikcə daha sürətlə siyasi səhnədən silinməsinə rəvac verir. Bu seçkilərdən sonra da müxalif cəbhədə yeni istefalar və qopmalar istisna edilmir.

A.TAHİRQIZI

Saçı uzun suray xanım, şortiki daray Orduxan(ım)

“O olmasın, bu olsun” filmi baş qəhrəmanı Məşədi İbad demiş, bu mürtət oğlu mürtəti yıxasan yerə, ağzına-ağzına vurasan. Hətta lap nöyüt iyi verənə qədər vurasan. Əlacım ola, tutam onun o uzun saçından, ürəyim istəyən kimi elə silkələyəm ki, bu həyatın neçə bucaqdan ibarət olduğunu başa salam ona, amma yenə də ürəyim soyumaz. Adama de-

“Oğulsan”. Ay sənə qoyulan bu ad elə boy-buxununla birlikdə haramın olsun! Erməniləri dəstəkləyəndə, heç Xocalıda qətlə yetirilən körpələr, qocalar, ana-bacılar, igid oğullar yadına düşdümü? Qəpik-quruşa görə vicdanını bu qədərmi satdın? Pula hərisliyin bu qədərmi gözünü tutub ki, Qarabağda qurban gedən şəhidlərimizə görə Ermənistan səfirliyinin qarşısında etiraz aksiyaları keçirməkdənsə, erməni lobbisinin sifarişlərini yerinə yetirirsən? Bu, birbaşa erməni dəyirmanına su tökməkdir.

Gəl sənə bir məsləhət verim. Məncə, xəyanətkarlıqla, tələkliliklə, şər atmaqla, deməmiş, “heç utanırsınız, heç xəcalət çəkirsiniz?” Vallah, mən özüm də lap ağ ələdim. Utanan, xəcalət çəkən də belə edər? Utananın, gərəklə belə üzün utanmağa, bu simasızların üzünü yoxdu axı. Adını çəkəndə, belə dilim ağrıyan bu Məhəmmədin qohumları sosial şəbəkələrdə birbaşa ona ünvanlıqları videogörüntüdə dediyi sözləri daşa desən, daş əriyər. Ancaq bu abırsıza o boyda deyilən sözlər, fərq də eləmir. Ürəyim elə doludu ki, deməklə, yazmaqla qutarası deyil. Elə ikiniz də bir bezin qırağısınız. Nə deyim?..

AFƏT

Müasir dünyanın mövcudluq forması olan qloballaşma prosesini insan hüquqları ideyasının reallaşması baxımından iki (müsbət və mənfi) aspektlərdən qiymətləndirmək mümkündür. Bir tərəfdən, qloballaşma demokratiyanın universal dəyər kimi yayılmasına və qərarlaşmasına şərait və imkan yaradır. Deməli, insan hüquq və azadlıqlarının da təminatlanmasında öz müsbət təsirini göstərir. Mobil informasiya-kommunikasiya əlaqələri, bu mənada, xüsusi əhəmiyyət daşıyır.

Eyni zamanda, qloballaşma, bir çox mütəxəssislərin qeyd etdiyi kimi, dünyada ədalətsizliyi, qeyri-tarazlığı, kasıb və varlı dövlətlər arasında qütbləşməni artırmaqla həm sosial-iqtisadi, həm də geosiyasi nizamsızlığı səbəb olmuşdur ki, bu da yuxarıda vurğuladığım insan və insanlıq böhranını daha da dərinləşdirmişdir. Bura insanların fəaliyyət məqsədləri və nəticələri, fərdi və ictimai maraqları, təbii və süni həyat tərzləri arasında kəskinləşən ziddiyyətləri, ümumbəşəri və etnomillili, irsi-tarixi dəyərlər nisbətində ortaya çıxan qarşıdurmaları, təbiət-insan münasibətlərindəki disharmoniyaları, identikliyin itirilməsi təhlükəsindən yaranan lokal və irimiqyaslı təhdidləri, mədəniyyətlərin homogenləşməsinə, antimillili xarakter almasına yönəlmiş cəhdləri və onlara qarşı güclənən fəallaşmanı daxil etmək düzgün olardı.

Bəşəriyyət, bəzi mütəxəssislərin və antiqlobalist mövqeli şəxslərin fikrincə, artıq ciddi surətdə özünü-nüməhv təhlükəsi ilə üzleşmişdir. Qloballaşan dünya sərvətlərin iştəsalı ilə istehlakı arasındakı uyğunsuzluğu, qeyri-rasional, ədalətsiz bölgü və mənimsəmə səbəbindən yaranan böyük itkiləri, əyintiləri aradan qaldırmağa qadir olmamış, əksinə, bu təzadları daha da şiddətləndirmişdir. Bir çox ölkələrin iqtisadi və sosial problemləri həll olunmamış qalmış, təhlükəli dərəcədə mürəkkəbləşmişdir. Kəmiyyət və keyfiyyət cəhətdən maddi sərvətlərin artmasına və təkmilləşməsinə baxmayaraq, qloballaşan dünyada ölkələr, xalqlar və insanlar arasındakı münasibətlərdə gərginlik, qarşıdurma güclənmiş, harmonik və stabil inkişafın dayaqları xeyli zəifləmişdir. "Soyuq müharibə" qurtarsa da, beynəlxalq münasibətlərə dair yeni "davranış məəcəli" ortaya qoyulmamış və bu səbəbdən də, universal dəyər olan insan hüquqları sahəsində global miqyaslı problemlər yaranmışdır. Son onilliklərdə qəbul edilmiş beynəlxalq sənədlərin ortada olmasına baxmayaraq, insan hüquqları məsələsinə ikili standartlar və təmənnalı münasibət özünü göstərməkdədir. İnsan haqları ilə bağlı bir sıra mühüm məsələlərə gəldikdə, ABŞ və Avropa İttifaqı ölkələri özləri üçün rəva bilmədiklərini başqaları üçün məqbul sayırlar. Beləliklə də, faktiki olaraq, dünyada tuğyan edən haqsızlıqlara, ədalətsizliklərə dəstək vermiş olurlar. İnsanların haqqı, bir qayda olaraq, iqtisadi, geosiyasi və hətta şəxsi maraqlara qurban verilir.

Müasir dövrdə qloballaşma "yeni reallıq" kimi özünü göstərir. Özünü-müdafiə instinktinə malik hər bir cəmiyyət bu "yeni reallığın" tələbləri və xüsusiyyətləri ilə hesablaşmalı olur. Bu fikir əksər müəlliflər tərəfindən vurğulanır. Vəziyyətin səciyyəsi bundadır ki, hər bir dövlət qloballaşma və lokal, məhəlli proseslərin ahəngdar sintezini təmin etməyə qadir olan inkişaf modelini işləyib hazırlamağa məcburdur. Söhbət hər bir ölkənin özünün

transformasiyasının qloballaşma modelini müəyyənləşdirməsindən gedir. Vaxtilə, 7 sentyabr 2001-ci ildə, Nyu-York şəhərində Minilliyin Zirvə Görüşündə Azərbaycan Respublikasının Prezidenti Heydər Əliyev öz çıxışında demişdir: "Dünyanın inkişafının indiki mərhələsinin başlıca meyli qloballaşmadır. Bu mürəkkəb, heç də, birmənalı olmayan prosesin perspektivləri bizim hamımızı düşündürür. Qloballaşma dövlətlərin sabit inkişafının, bütövlüyünün və idarəetmə sistemlərinin stabilliyinin təmin olunmasına, iqtisadi münasibətlərdə ayrı-seçkililiyin aradan qaldırılmasına, xalqların rifah halının yüksəldilməsinə kömək etməlidir". Həmin zirvə toplantısında Ulu Öndər Heydər Əliyev bu mühüm fikirləri də vurğulamağı vacib bilmişdir: "Beynəlxalq hüququn prinsipləri və normalarının alliyi, dəyişikliklərin təkamül xarakteri, tərəfdaşlıq və daha çox inkişaf etmiş dövlətlərin daha az inkişaf etmiş dövlətlərə köməyi, qarşılıqlı etimad və ümumbəşəri dəyərlərə sədaqətə yanaşı, milli fərqlərin də qəbul olunması bu prosesin müəyyənedici istiqamətləri olmalıdır. Demokratik inkişafın gücü onun rəngarəngliyidir".

Yeni minillikdə qloballaşmanın dünya təfəkkürünün və tərəqqinin yeni, öncül istiqamətinə çevrildiyini qeyd edən akademik R.Mehdiyev yazır: "Qloballaşmanın milli məkən-

yaratmış bəşəriyyət insanı, xalqları hansısa böyük, mürəkkəb və ziddiyyətli prosesin iştirakçısına çevirmişdir. Demək olar ki, bütün ölkələr qloballaşmanın "əsiridirlər".

Tədqiqatlar göstərir ki, BMT sistemi ilə yanaşı, insan hüquqlarının müdafiəsində regional mexanizmlər də əhəmiyyətli rol oynayır. Bu sahədə yaradılmış və fəaliyyət göstərən təşkilatların əsas məqsədi, regional səviyyədə insan hüquqları və azadlıqlarının müdafiəsidir. Müasir dünyada, bu baxımdan, Avropa insan hüquqlarının müdafiəsi sistemi xüsusi əhəmiyyət kəsb edir ki, onun da hüquqi əsasını, ilk növbədə, Avropa Şurasının bu sahədəki sənədləri təşkil edir. Elmi ədəbiyyatda verilən məlumata görə, bu qocaman regional təşkilat çərçivəsində indiyədək insan hüquqlarının müxtəlif aspektlərinə aid olan 150-dən artıq konvensiya və protokollar qəbul olunmuşdur. Avropa Şurasının 5 may 1949-cu ildə qəbul olunmuş Nizamnaməsinin birinci fəslində onun əsas məqsədlərindən biri kimi üzvü olan ölkələrin birliyinə, iqtisadi və sosial tərəqqisinə insan hüquqları və azadlıqlarının müdafiəsi və inkişafı yolu ilə nail olmaq qarşıya qoyulmuşdur. Üçüncü maddədə isə, göstərilir ki, "Avropa Şurasının hər bir üzvü hüquq üstünlüyünü və onun yurisdiksiyasında olan hər bir şəxsin insan hüquqları və əsas azadlıqlar-

Azərbaycan Respublikasının Prezidenti yanında
Kütləvi İnformasiya Vasitələrinin İnkişafına
Dövlət Dəstəyi Fondu

KİVDF

www.kivdf.gov.az

Bu yazı Azərbaycan Respublikası Prezidenti yanında Kütləvi İnformasiya Vasitələrinin İnkişafına Dövlət Dəstəyi Fondunun maliyyə dəstəyi ilə "İnsan hüquq və azadlıqlarının müdafiəsi, vətəndaşların hüquqi, siyasi mədəniyyət səviyyəsinin yüksəldilməsi, sosial və siyasi fəallığının artırılması" istiqaməti çərçivəsində hazırlanıb

İnsan hüquqları ideyasının reallaşmasının aspektləri

lara təsiri prosesində dövlətin daxili siyasi inkişafı böyük əhəmiyyət kəsb edir. İnteqrasiya proseslərinin təsiri yeni qavrayış, təfəkkür tərzini formalaşdırır, sonra isə yeni dövrün bu komponentlərinə həyat verir. Davranışın yeni stereotipləri və formaları meydana gəlir". Həmin məqalədə diqqəti dini dəyərlərin ictimai həyatda roluna, habelə, dinin böyük mənəvi təsir gücündən sui-istifadə hallarına qarşı mübarizənin əhəmiyyəti məsələlərinə yönəldən müəllif müasir demokratik cəmiyyətdə dini etiqad azadlığının hər bir vətəndaşın konstitusiyaya hüquqlarının ayrılmaz tərkib hissəsi olduğunu göstərərək vurğulayır: "Yaradının qüdrətinə inam insanın mənəvi-əxlaqi, psixoloji ovqatını şərtləndirir, dünyagörüşünü kamilləşdirir, təfəkkür tərzini və formasını tənzimləyir".

Aparıcı tədqiqatçıların qeyd etdikləri kimi, qloballaşma yeni reallığın başlıca daşıyıcısı rolunda çıxış edir. O, bəzi məqamlarına görə, ayrı-ayrı xalqların və xırda dövlətlərin əleyhinə, R.Mehdiyevin təbirincə desək, dünya "çempionlarının" xeyrinə işləsə də, beynəlxalq bir prosesdir. Ümumdünya informasiya-kommunikasiya şəbəkələrinin

azadlığa və şəxsi toxunulmazlığa olan hüququ; hər kəsin şəxsi və ailə həyatına, onun mənzili və korrespondensiyasına (poçt ilə göndərilən məktublar, teleqramlar) hörmət hüququ; hər kəsin fikir, vicdan və din, öz fikrini ifadə etmək azadlığına olan hüquqları; hər kəsin dinc toplaşmaq və assosiasiyalar azadlığına olan hüququ və s. təsbit olunmuşdur. Göründüyü kimi, Konvensiyada insan hüquqları Ümumi Bəyannaməsində və Paktlarda təsbit olunmuş hüquq və azadlıqların yalnız bir hissəsi öz ifadəsini tapmışdır. Lakin mütəxəssislərin fikrincə, Avropa insan hüquqlarının müdafiəsi sisteminin üstünlüyü ondan ibarətdir ki, o, daim inkişaf edir və yeni sənədlərlə zənginləşir. Təhlillər göstərir ki, Konvensiyaya əlavə protokolların qəbul olunması nəticəsində, bu regional müdafiə sistemində, praktiki olaraq, vətəndaş və siyasi hüquqların bütün siyahısı daxil edilmişdir.

Avropa Konvensiyasının digər üstünlüyü isə təsbit olunmuş hüquq və azadlıqların implementasiya mexanizminin yaradılmasından ibarətdir. Belə ki, onun 19-cu maddəsinə uyğun olaraq, həmin Konvensiya ilə iştirakçıların üzərlərinə götürüldükləri öhdəliklərin yerinə ye-

tirilməsini təmin etmək üçün iki orqan - insan hüquqları üzrə Avropa Komissiyası və Avropa Məhkəməsi yaradılmışdır. Hər iki orqana 24 və 25-ci maddələrə əsasən, həm onların səlahiyyətlərini tanıyan (qəbul edən) iştirakçı dövlətlərin digər tərəfdən - dövlət tərəfindən Konvensiyanın müddəalarını pozması haqqında, həm də ayrı-ayrı şəxslərin və qeyri-hökumət təşkilatlarının iştirakçı dövlətin onların hüquqlarının pozmasına dair şikayətlərinə baxmaq səlahiyyətləri verilir.

Konvensiyanın 26-cı maddəsində göstərilir ki, komissiya şikayət ərizəsini baxmaq üçün yalnız bütün daxili müdafiə vasitələrindən tam istifadə olunduqda, qəbul edə bilər. Digər şərt, qeyd etdiyimiz kimi, ondan ibarətdir ki, şikayətlərə yalnız onların səbəbkarı olan dövlətin komissiyanın müvafiq səlahiyyətlərini tanıdığı halda baxılır. Əgər şikayət anonim, yaxud artıq komissiyada baxılmış şikayətə analoji və ya başqa beynəlxalq tənzimləmə prosedurasının predmeti olarsa, konvensiyanın müddəaları ilə bir araya sığmazsa, ona baxılmaz.

Vahid ÖMƏROV,
fəlsəfə üzrə fəlsəfə doktoru

Sahibini izlənməkdən qoruyan smartfon hazırlanıb

Kompüter təhlükəsizliyi sahəsi üzrə ixtisaslaşmış "DarkMatter" beynəlxalq təşkilatının mütəxəssisləri öz sahibini izlənməkdən mühafizə edən smartfon hazırlayıblar. Bunun

üçün hər hansı bir şəxsle məxfi söhbət zamanı qadretin mikrofon və kamerasını söndürmək lazımdır. Bu barədə dni24.com saytı məlumat yayıb. Xəbər də deyilir ki, "Android" əməliyyat sistemi ilə işləyən "Katim" smartfonu zənglərin, internet vasitəsilə göndərilən və qəbul edilən ismarıqların şifrələnməsini təmin edə bilər. Qadret mobil sənayenin ən böyük sergisi olan "Mobile World Congress"də nümayiş etdirilib.

Böyük şirkət və ya təşkilatlarda əhəmiyyətli danışıqlar aparılan zaman məlumat sızmasının qarşısının alınması üçün iştirakçılardan öz smartfonlarını başqa yerdə qoymaq tələb edilir. Yeni smartfon bu kimi vəziyyətlərdə mühafizəni təmin edə bilər. Bunun üçün smartfonun yan panelində yerləşən düyməni basmaq lazımdır ki, onun mikrofon və kamerası avtomatik olaraq sönsün.

Şahzadə Harrinin toyuna 2,5 mindən çox sırası britaniyalı çağırılıb

Böyük Britaniya şahzadəsi Harri və onun nişanlısı, amerikalı aktrisa Meqan Markl Windsor qəsriində keçiriləcək toylarına 2 min 640 nəfər sırası Britaniya vətəndaşını dəvət ediblər. AZƏRTAC xarici KİV-lərə istinadla xəbər verir ki, bu barədə martın 2-də Kensington sarayı məlumat yayıb.

Mayın 19-da Müqəddəs Georgi kilsəsində keçiriləcək nikah mərasimində cütülyün qohumları və dostları, Avropanın kral ailələrinin üzvləri, həmçinin rəsmi şəxslər iştirak edəcəklər. Mərasimdən sonra onlar faytonla Windsor qəsrinə gələcək. Burada onları müxtəlif sahələrdə liderlik keyfiyyətlərini göstərən 1,2 min britaniyalı gənc, həmçinin müxtəlif xeyriyyə təşkilatlarının 200 nümayəndəsi, yerli məktəblərin 100 şagirdi və kral sarayının mindən çox əməkdaşı izləyəcək. Qeyd edək ki, populyar "Fors-majorlar" (Suits) çoxseriyalı bədii filminin ulduzu olan Meqan Markl erə getmək xətinə aktrisa karyerasından imtina edib.

Səudiyyə Ərəbistanında kinoteatrların fəaliyyətinə icazə verilib

Səudiyyə Ərəbistanında 30 illik qadağadan sonra kinoteatrların fəaliyyətinə icazə verilib. AZƏRTAC RİA Novosti agentliyinə istinadla xəbər verir ki, Səudiyyə Ərəbistanının Mədəniyyət və İnformasiya Nazirliyi martın 1-dən etibarən kinoteatrlara lisenziyalar verməyə başlayıb. 2030-cu ilədək 300-dən çox kinoteatrın fəaliyyət göstərəcəyi planlaşdırılır. Filmlər ciddi senzurdan keçiriləcək. Qeyd edək ki, 1980-ci illərin əvvəlindən Səudiyyə Ərəbistanında kinoteatrların fəaliyyətinə qadağa qoyulub.

ELAN

Azərbaycan Dövlət Pedaqoji Universitetinin filologiya fakültəsinin I kurs tələbəsi Süleymanova Firuzə Elman qızına məxsus tələbə bileti itdiyi üçün etibarsız sayılır.

* * *

Azərbaycan Dövlət Pedaqoji Universitetinin Təhsildə monitorinq və qiymətləndirmə ixtisası üzrə II kurs magistrı Cavadova Aysel Qasım qızının adına verilmiş magistr bileti itdiyi üçün etibarsız sayılır.

SƏS

Son səhifə

3 mart

Azərbaycanda Formula-1-in rəsmi rəqəmsal internet kanalı yayımlanacaq

Formula-1-in "Liberty Media"dən olan yeni sahibləri qarşıdakı mövsümdə F1 TV rəqəmsal internet kanalını işə salacaqlar. AZƏRTAC xəbər verir ki, bu kanalda aylıq 8-12 dollarlıq abunə haqqı ilə Qran-Prinin bütün sessiyalarını və dəstək yürüşlərini canlı izləmək mümkün olacaq. Artıq kanalın yayımlanacağı ölkələrin siyahısı açıqlanıb. Siyahıda Azərbaycan da yer alıb. Kanal ümumilikdə 52 ölkədə yayımlanacaq.

Kanal vasitəsilə azarkeşlər, həmçinin yürüşlərin böyük arxivindən də zövq ala biləcəklər. Lakin xidmətin əvvəlcə bütün ölkələrdə istifadəsi mümkün olmayacaq. Rəqəmsal və yeni biznes üzrə direktor Frank Arthofer deyib: "Formula-1 telekanalının işə salınması bizim rəqəmsal yayımımızın baza elementi rolunu oynayacaq. Ödənişli abunə bizim ən sadıq pərəstişkarlarımıza istiqamətləndirilib. Biz qətiyyətlə inanırıq ki, yeni auditoriyanı cəlb etməklə yanaşı, ən sadıq azarkeşlərimizə yüksək xidməti təmin etməliyik. F1 TV-nin yaradılması, sadəcə olaraq, idman yayımlarının zəngin təcrübəsindən istifadə edərək, azarkeşlərə Qran-Pri yarışlarını canlı izləmək üçün ən yaxşı xidmət göstərmək məqsədi daşıyır".

Türkiyə kuboku: İstanbul derbisində qazanan olmadı

Türkiyə kubokunda yarımfina mərhələsində növbəti oyun keçirilib. İstanbul derbisində "Beşiktaş" öz meydanında "Fənərbaxça"nı qəbul edib. Gərgin keçən oyunda hakim 3 qırmızı vərəqə göstərib. 101 dəqiqə davam edən matçda "Fənərbaxça"dən Alper və Volkan (qapıcı), "Beşiktaş"dən isə Quarejma qırmızı vərəqə alıb. Hərəyə iki qol vuran tərəflər meydanın 2:2 hesablı bərabərliklə ayrılıb. Beşiktaşdan qolları Neqredo (14 dəq.) və Talişka (82-ci dəq.), "Fənərbaxça"dən isə Soldado (17-ci dəq.) və Şəner (45+2-ci dəq.) vurublar. Qeyd edək ki, bu komandalar bir neçə gün öncə Türkiyə Super Liqası çərçivəsində qarşılaşmış və "Beşiktaş" 3:1 hesablı qələbə qazanmışdı.

"Mançester Siti" "Arsenal"ı darmadağın edib

Futbol üzrə İngiltərə Premyer Liqasının 28-ci turunda "Arsenal" "Mançester Siti"ni qəbul edib. "Emireyts" stadionunda keçirilən oyun 3:0 hesabı ilə qonaqların xeyrinə başa çatıb. "Mançester Siti"nin heyətində Bernardu Silva, David Silva və Leroy Zane fərqləniblər. Xatırladaq ki, fevralın 25-də "Mançester Siti" İngiltərə Liqa Kubokunun finalında da "Arsenal"ı 3:0 hesabı ilə məğlub etmişdi. "Mançester Siti" (75 xal) hazırda İngiltərə Premyer Liqasının turnir cədvəlində birinci, "Arsenal" (45) isə altıncı pillədə qərarlaşıb.

Həkimlər: "Neymar 3 aya yaxın meydana çıxma bilməyəcək"

Həftəsonu əməliyyat olunacaq PSJ-nin futbolçusu Neymar 3 aya yaxın meydana çıxma bilməyəcək. Bunu braziliyalı hücumçunun həkimi Rodriqo Lasmar "Sky Sports"a açıqlamasında deyib. "Neymarın 2.5-3 ay ərzində sağalacağı gözlənilir" - deyərək bildirdi. Bu isə o deməkdir ki, Neymar mövsümün qalan hissəsində meydana çıxmaya bilər.

Qeyd edək ki, Neymar Fransa çempionatının 27-ci turunun "Marsel"lə oyununda (3:0) zədələnib. Bundan əvvəl onun Çempionlar Liqasının 1/8 finalında "Real"la matçda oynamayacağı açıqlanıb.

Baş redaktor:

Bəhrüz Quliyev

Baş redaktorun müavinləri:

**Valeh Məhərrəmli
Fətulla Həsənov**

**Ünvanımız: Bakı şəhəri,
Üzeyir Hacıbəyov
küçəsi, 32.**

**Şəhadətnamə: № 022492
http://www.ses-news.az
http://www.sesqazeti.az
E-mail: ses@sia.az
Tel: 598-33-90 Faks: 493-11-62**

Redaksiyanın mövqeyi ilə müəllifin mövqeyi üst-üstə düşməyə bilər.

Qəzet "Səs" in komputer mərkəzində yığılır, səhifələnilir.
"Azərbaycan" neşriyyatında çap olunur
Qəzetdə AzərTAC, SİA, APA və AZADİNFÖRM informasiya agentliklərinin məlumatlarından istifadə olunur.

**Qəzet
bazar və bazar
ertəsindən
başqa hər gün
nəşr olunur
Tiraj: 5500**